

FOV JAARVERSLAG 2002

Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
Algemene Vergadering • 21 maart 2003 • D 025

0 INHOUD

PAGINA	
[4]	WOORD VOORAF
[6]	WERKING, BELEID EN STRATEGIE
[6]	ALGEMEEN [<i>Groei – Werkwijze – Inkomsten – Resultaten</i>]
[8]	MEDEWERKERS
[8]	BESTUURSORGANEN [<i>Dagelijks Bestuur – Raad van Beheer – Algemene Vergadering</i>]
[10]	WERKGROEPEN EN INTERNE CONTACTVERGADERINGEN
[10]	DOSSIER: NIEUW DECREET SOCIAAL-CULTUREEL VOLWASSENENWERK [<i>FOV-standpunten – FOV-acties – Beoordelingselementen en integrale kwaliteitszorg – Het profiel van de adviescommissie(s) – Oprichting volkshogescholen – Federatievorming bij instellingen voor personen met een handicap – Nieuwe regeling voor de migrantenverenigingen</i>]
[18]	THEMATISCHE DOSSIERS [<i>Koepeldecreeet – Culturele Manifestaties/Cultuurspreidende Initiatieven – De Grote Leerweek - Staten-Generaal van het Middenveld – Problematiek gedupeerde diensten – DAC-regularisering – Sociale Maribel – Interface – Opleidingscheques – Evaluatie werkgroepen – Ad-hocwerkgroep SABAM en Auteurswetgeving</i>]
[25]	PARTICIPATIE AAN WERKGROEPEN EN STATUTAIRE ORGANEN
[26]	EXTERNE CONTACTEN, OVERLEG- EN INSPRAAKORGANEN [<i>Staten-Generaal van het middenveld – Staten-Generaal Cultuur – Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding – Stuurgroep EVC – Reflectiegroep EVC – Stuurgroep Volkshogescholenproject – Werkgroep Lokaal Cultuurbeleid – Werkgroep De Grote Leerweek – VLOR, Onderwijsraad, RISO, Basiseducatie Gent - Vrijwilligerstraject Koning Boudewijnstichting - Expertgroep Cultuurdata – Expertisegroep Cultuur-Onderwijs – Sociaal overleg – Klankbordgroep Natuur- en milieueducatie</i>]
[34]	COMMUNICATIE [<i>Digizine – Website – Snelberichten – FOV in de media</i>]
[38]	BIJLAGEN
[51]	LEDENLIJST PER 31.12.2002
[56]	LIJST VAN DE GEBRUIKTE AFKORTINGEN

1 WOORD VOORAF

Het voorbije jaar heeft de FOV werk gemaakt van het realiseren van een aantal algemene en concrete doelstellingen die werden beschreven in het beleidsplan 2002-2005. Het FOV-jaarplan 2002 hielp daarbij als wegwijzer. Het zijn ook die sturende instrumenten – het beleidsplan en het jaarplan – die de FOV het afgelopen jaar hebben geholpen een weg te vinden doorheen tal van werkingsterreinen. Het voorliggende jaarverslag moet gelezen worden als een overzicht van die afgelegde weg. Een overzicht in vogelvlucht weliswaar. Want de weg was nooit voorspelbaar en veel uitdagingen en zijpaden dienden zich aan. Getuige de vele nieuwe dossiers waarin de Federatie een rol heeft gespeeld, zoals de vernieuwde auteurswetgeving, de ontwikkelingen rond elders of eerder verworven competenties (EVC's), de Staten-Generaal van het middenveld, het ontwerpreglement Cultuurspreidende Initiatieven, ...

Het meeste werk werd evenwel besteed aan de onderhandelingen rond de nieuwe decretale regeling voor de sociaal-culturele sector. De FOV ging daarvoor regelmatig rond de tafel zitten met het kabinet van minister van Cultuur Anciaux en (zijn opvolger) Van Grembergen en de Administratie Volksontwikkeling en Bibliotheekwerk.

Voor alles was er natuurlijk het overleg met de lidorganisaties zelf. Eind december 2002 waren er dat al zo'n 129. De Federatie heeft geprobeerd zoveel als mogelijk hun visies en belangen te inventariseren en te verdedigen. Dit resulteerde onder meer in twee uitgebreide standpuntteksten, twee acties en een scherpe actualiteitsmotie aan het adres van de decreetschrijvers. De aanloop naar het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk verliep in 2002 niet zonder hindernissen, zoveel is duidelijk.

Naast het op til zijnde decreet, was het ook voor de FOV als organisatie een “vernieuwend” jaar. Een vernieuwde Raad van Beheer nam vanaf november het roer over, het stafteam werd vervolledigd, nieuwe kantoorruimtes werden betrokken, ... Mede dankzij deze veranderingen kan de FOV de pleitbezorger zijn van de volksontwikkelingsorganisaties bij alle belangrijke beleidskwesties. Ook in 2003.

Bij het grasduinen door dit jaarverslag zal het je misschien opvallen dat, anders dan het vorige jaarverslag van de FOV, dit verslag gestructureerd is volgens de dossiers en werkpunten die het voorbije jaar werden behandeld. Dit betekent dat de verslaggeving niet langer ingedeeld is volgens de manier van werken van de FOV (de werkgroepen en statutaire organen) maar eerder volgens de inhoud van het werk (de thematische dossiers). Deze werkwijze moet toelaten de werkzaamheden en de behaalde resultaten op de verschillende werkterreinen van de Federatie kritisch te bekijken.

Daarnaast vind je in dit verslag uiteraard ook de “klassieke” gegevens die in een jaarverslag niet mogen ontbreken: de ledenlijst, aanwezigheidsgegevens, activiteitenoverzichten, ...

We hopen je op die manier een goed overzicht te geven van het door de FOV in 2002 geleverde werk.

2 WERKING, BELEID EN STRATEGIE

2.1 ALGEMEEN

▪ Groei

De FOV heeft de ambitie dé belangenverdediger te zijn van de hele sector van het volkswikkelingswerk. Alle erkende organisaties uit de werksoorten verenigingen, instellingen en diensten kunnen bij de FOV aansluiten. Ook organisaties die een erkenningaanvraag lopen hebben, kunnen voor ondersteuning bij de federatie terecht. In de voorbije jaren is de aansluiting bij de FOV voor het merendeel van de erkende organisaties een evidentie geweest. Eind 2000 waren 103 organisaties lid. Eind 2001 was dit opgelopen tot 118 organisaties. Eind 2002 hadden 129 organisaties de weg naar de Federatie gevonden. Intussen zijn 49 van de 56 erkende verenigingen lid, 43 van de 43 erkende instellingen en 37 van de 46 erkende en/of gesubsidieerde diensten. Ongeveer 90 percent van de erkende organisaties zijn lid van de FOV (130 op 145). In hoofdzaak kleinere organisaties vonden de weg nog niet naar de Federatie. Dit was het geval bij de allochtonenverenigingen en bij een aantal kleinere diensten of diensten die van een projectsubsiëring genieten. In het najaar 2002 was wel een gevoelige toename merkbaar van de aansluiting van de allochtonenverenigingen.

▪ Werkwijze

De FOV heeft de betrokkenheid van de lidorganisaties hoog in haar vaandel staan. Zij vormen immers het cement van de werking van de organisatie. De werking heeft zich daarom ook in 2002 vooral afgespeeld in samenwerking met de leden. De drie werksoortelijke overleggroepen hadden in de regel een maandelijkse bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomsten wordt informatie meegedeeld en wordt van gedachten gewisseld over de diverse punten die de organisaties aanbelangen. Een snelle rapportering moet toelaten dat de evolutie in de standpuntbepaling van nabij kan worden opgevolgd. Ad hoc vergaderen ook een aantal werkgroepen, die een standpuntbepaling rond specifieke thema's, inhouden of belangen voorbereiden. Zo werd in 2002 een afzonderlijk overleg georganiseerd met de allochtonenverenigingen, de instellingen die actief zijn voor mensen met een handicap of die betrokken waren bij de voorbereiding van de oprichting van een volkshogeschool. Ook rond de auteurswetgeving, SABAM-perikelen en het dispuut rond de subsidiëring van culturele manifestaties vond bijzonder overleg plaats.

De FOV neemt in de regel een standpunt in op basis van een werkwijze die in het Huishoudelijk Reglement is omschreven. (Sub)werkgroepen nemen als dusdanig geen standpunt in. Zij bereiden wel standpunten voor. De beslissing ligt bij de Raad van Beheer, die de suggesties uit de werkgroepen verzamelt, afweegt en tenslotte vertaalt in een uiteindelijk standpunt. In de loop van 2002 ging via deze werkwijze uitermate veel aandacht naar een standpuntbepaling over de talrijke voorstellen in het kader van het ontwerp van decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

▪ Inkomsten

Alhoewel de gegevens over het financiële reilen en zeilen van de FOV in de geëigende documenten is opgenomen en aan de Algemene Vergadering ter goedkeuring worden voorgelegd, is enige duiding over de financiering van de organisatie gewenst. In 2002 werd immers voor het eerst een specifieke subsidieregeling voor de FOV uitgevoerd. Het decreet dat de subsidiëring vastlegt voor de ondersteuning van de FOV (decreet van 6 juli 2001) voorziet in een regeling waarbij de lidorganisaties van de FOV een deel van hun lidmaatschapsbijdrage betaald krijgen via de overheid. In 2002 bedroeg deze bijdrage 0,7 procent van de subsidies die in 2000 aan de organisaties werden toegekend. Naast deze onrechtstreekse subsidiëring int de FOV nog een eigen bijdrage van de leden. Via een programmadecreet van 5 juli 2002 werd de subsidiëring van de FOV beperkt, door de 0,7 procentregel afhankelijk te maken van de beschikbaarheid van de kredieten. De FOV is voor haar werking in grote mate afhankelijk van de subsidies die via het tussenstation van de lidorganisaties worden uitgekeerd. De graad van lidmaatschap en het subsidievolume van de leden bepalen zeer sterk de mogelijkheden van de Federatie. De FOV staat dus voor een steeds terugkerende opdracht haar subsidies te verdienen via een trouw lidmaatschap van de leden.

▪ Resultaten op belangrijke dossiers/thema's

De werking van de FOV stond in de loop van 2002 hoofdzakelijk in het teken van de realisatie van een nieuw decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De FOV leverde op dit terrein dan ook grote inspanningen. Alhoewel de uiteindelijke realisatie van het decreet zich pas in de lente van 2003 lijkt te voltrekken, werd in 2002 door de FOV in sterke mate gewogen op de politieke besluitvorming. De FOV-standpunten, het overleg en de actie waren sterk beleidsbeïnvloedend. Alhoewel het uiteindelijke decreet vatbaar lijkt te zullen zijn voor nog menig kritiekpunt, is de FOV er wellicht in geslaagd in de context van het budgettaire carcan het onderste uit de kan te halen. Wie de weg overschouwt tussen de Bouwstenennota van voormalig minister van Cultuur Anciaux en de uiteindelijke decreetversie, begrijpt pas ten volle welke grondige bijsturingen aan het oorspronkelijk discours en decreetconcept werden aangebracht. Dit is zeker de verdienste van de FOV.

Daarnaast speelde de FOV attent in op andere beleidsontwikkelingen, die niet zonder enig belang waren voor de leden. De opvattingen die de FOV etaleerde over de SABAM-regeling, het subsidiereglement over de culturele manifestaties, de subsidiëring van de allochtonenverenigingen, de afwezigheid van de sociaal-culturele organisaties in de toekomstige adviesorganen, de onvolledige subsidiëring van een aantal diensten, leidden uiteindelijk tot een winstsituatie in deze dossiers.

2.2 MEDEWERKERS

De stafbezetting van de FOV groeide in 2002 aan tot 7 personeelsleden. Karine Cleynhens nam de administratieve ondersteuning voor haar rekening. Luc Sellekaerts stond in voor alles wat met onderhoud te maken heeft. Een nieuw gezicht bij de FOV was Bart Verhaeghe. Hij kwam eind november 2002 als financieel-logistieke medewerker bij het stafteam. Voorts bestaat dat team uit drie educatieve stafmedewerkers: Nancy Toussaint, An Verheyen en Lode Vermeersch. Samen met de directeur van de Federatie, Hugo De Vos, staat dit team in voor het dagelijks functioneren van de FOV.

In 2002 werd niet met de jonge traditie van wekelijkse stafvergaderingen op dinsdagvoormiddag gebroken. Tijdens deze bijeenkomsten werden de werkzaamheden van alle stafleden zo goed als mogelijk gepland. Van de stafmomenten werd ook gebruik gemaakt om het optreden van de FOV in de diverse dossiers voor te bereiden, af te stemmen en te evalueren.

2.3 BESTUURSORGANEN

▪ Dagelijks Bestuur

De bestuurlijke werking van de FOV wordt in grote mate voorbereid door het Dagelijks Bestuur. In het Dagelijks Bestuur zijn de drie werksoorten (verenigingen, instellingen en diensten) telkens door twee mensen vertegenwoordigd. Het Dagelijks Bestuur functioneerde zeer naar behoren in het voorbije jaar. Er waren een grote participatie en betrokkenheid van de leden. Niet alleen werden de bijeenkomsten van de Raad van Beheer en de Algemene Vergadering intensief voorbereid, ook als uitvoerend orgaan beleefde het Dagelijks Bestuur drukke tijden. Zo vervulde het Dagelijks Bestuur, in zijn volle of gedeeltelijke samenstelling, meermaals een informatieve of zelfs onderhandelende opdracht. In functie van de correctie of optimalisering van de decreetvoorstellen had het Dagelijks Bestuur contacten, gesprekken en overleg met de ministers van Cultuur Anciaux en Van Grembergen. Ook met politici van de democratische fracties in het Vlaams parlement werd herhaaldelijk van gedachten gewisseld.

▪ Raad van Beheer

De Raad van Beheer stond in 2002 voor een ernstige opdracht. De standpuntbepaling over het nieuwe decreet noopte tot een indringend overleg. De Raad vergaderde gemiddeld meer dan maandelijks en dit met een zeer behoorlijke aanwezigheid en participatie van de leden. De leden voelden zich erg verantwoordelijk om de werksoortelijke bekommernissen luid te laten klinken in het beraad. Ook de afweging van de respectieve standpunten gebeurde op een erg gemotiveerde en onderbouwde wijze. Uiteindelijk besliste de Raad telkens quasi unaniem over de voorgelegde dossiers. Afwijkende meningen kwamen zelden voor, zodat meestal unaniem of in consent over de verschillende materies kon beslist worden.

In de loop van de maand november trad een nieuwe Raad van Beheer aan. De grote continuïteit in het lidmaatschap van de Raad van Beheer (buiten de in het Huishoudelijk Regle-

ment verplichte vernieuwing) liet toe dat de twee laatste maanden van 2002 zonder echte cesuur konden plaatsvinden.

Naast de herhaalde standpuntbepaling over het decreet en de opvolging ervan, hield de Raad van Beheer zich bezig met andere belangrijke dossiers: SABAM, reiswetgeving, koe-peldecreeet, strategische adviesraden, Staten-Generaal Middenveld, culturele manifestaties, sociaal-culturele methodiek, DAC en loonharmonisering, Interface, het Cultureel Regiem van Rudi Laermans, de Hoge Raad Vrijwilligers en andere.

Ook bestuurlijk-organisatorisch was er veel werk aan de winkel: personeelsaanwerving, arbeidsreglement, toelaten van nieuwe leden, het periodiek overleg met SoCiuS, de financiële opvolging via budgetcontroles en de voorbereiding van de Algemene Vergaderingen.

▪ **Algemene Vergadering**

Naar jaarlijkse gewoonte, en zoals voorzien in de statuten, vonden in 2002 twee Algemene Vergaderingen plaats. Telkens werd met een behoorlijke aanwezigheid van de leden kennisgenomen van de realisaties uit het voorbije jaar en de werkplannen voor het volgende jaar. Op de voorjaarsvergadering poogde Dirk Verbist, kersvers medewerker van minister van Cultuur Anciaux, inzicht te verschaffen in de krachtlijnen van het op til zijnde decreet.

Tijdens de najaarsvergadering werden belangrijke opties genomen voor de verdere werking van de FOV. De leden beslisten de procedure van besluitvorming in de Algemene Vergadering drastisch te wijzigen. Tot eind 2002 was immers een systeem in voege, waarbij organisaties op basis van hun grootte en de hoogte van hun lidmaatschapsbijdrage over één tot vier stemmen beschikten in de Algemene Vergadering. Na evaluatie van de toepassing van het systeem in de voorbije twee jaar besliste de Algemene Vergadering zonder tegenstem over te gaan tot een nieuwe vorm van besluitvorming: één organisatie, één stem. Via de invoering van dit principe werd uiting gegeven aan het vertrouwen dat de Federatie en de organisaties onderling in de voorbije jaren wisten te creëren. De aanstelling van een nieuw bestuur voor de periode 2002 – 2006 was het sluitstuk van de startperiode van de FOV, die door het uittrekkende bestuur in een mandaatperiode van twee jaar in goede banen was geleid. De Algemene Vergadering keurde tenslotte een actualiteitsmotie goed, die het onbehoorlijk bestuur viseerde van de zetelende Vlaamse regering die er maar niet in slaagde met voldoende geld over de brug te komen voor de invoering van het nieuwe decreet.

3 WERKGROEPEN EN INTERNE CONTACTVERGADERINGEN

3.1 DOSSIER: NIEUW DECREET SOCIAAL-CULTUREEL VOLWASSENENWERK

▪ De FOV-standpunten en actualiteitsmotie

Na een ontzettend lang geboorteprocess werd op 4 december 2001 een ontwerp van decreettekst vrijgegeven die de bestaande decreten zou moeten vervangen. De FOV-werkgroepen bereidden een standpunt voor dat op 8 januari door de Raad van Beheer formeel werd ingenomen. De FOV verspreidde over het ontwerp volgende persmededeling, die de teneur van het ingenomen standpunt goed weergeeft:

“Begin december 2001 maakte Vlaams minister van Cultuur Anciaux de ontwerp tekst van het nieuw decreet voor het sociaal-culturele werk bekend. Met dit decreet wil de minister de sociaal-culturele sector drastisch hervormen. De betrokken erkende sociaal-culturele organisaties die bij de belangenbehartigende Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV vzw) zijn aangesloten, hebben de afgelopen maand intensief gedebatteerd over de plannen van de minister. Ze zijn tot de slotsom gekomen dat de ontwerp tekst in zijn huidige vorm onaanvaardbaar is.

De FOV onderschrijft wel de optie van minister Anciaux om in de sector van het sociaal-culturele volwassenenwerk vernieuwing te brengen. De sector is zelfs vragende partij voor een nieuwe regelgeving. Maar innovatie moet ontstaan op een creatieve en toekomstgerichte manier en behoeft tevens enige omzichtigheid. Daarenboven mag wat vandaag bestaat en goed functioneert niet zomaar overboord worden gegooit. Precies op deze twee punten knelt het schoentje.

Anciaux wil dat beleidsplanning en kwaliteitsbeoordeling de ruggengraat vormen van de nieuwe regelgeving. Dit is lovenswaardig. De omslag van een kwantitatief beleid naar een meer kwalitatief beleid zet in de ontwerp tekst evenwel de deur open voor willekeur en bestaansonzekerheid. Duidelijke criteria die een adviescommissie moeten toelaten over de kwaliteit van de organisaties te oordelen, ontbreken. Ook beroepsprocedures zijn niet voorzien. De sector vreest daarom voor avonturen waarbij deze commissie op arbitraire gronden organisaties gaat uitsluiten.

Hoewel de minister herhaaldelijk zijn geloof in het sociaal-cultureel volwassenenwerk heeft uitgesproken en ook (uitsluitend mondelinge) toezeggingen deed over extra subsidiegelden, blijft grote onzekerheid bestaan over de financiering van dit nieuwe decreet. De minister slaagt er niet in duidelijk te maken wat de kostprijs zal zijn van het decreet en wat de organisaties in de toekomst van het decreet kunnen verwachten. Zo wordt voor de werksoort verenigingen in de tekst reeds rekening gehouden met een mogelijk financieringstekort. Het is duidelijk dat alle organisaties, na de onuitvoerbaarheid van de decreten van 1995, van de overheid financiële garanties wensen alvorens de moeilijke stap naar een nieuw decreet te zetten.

De vormingsinstellingen appreciëren het dat de minister hen een plaats biedt in het debat over levenslang en levensbreed leren. Ze zijn evenwel ontgoocheld dat hij daarbij uitgaat van een achterhaalde visie op vorming die mensen uitsluitend in hun vrije tijd wil laten deelnemen aan vormingsprogramma's die veraf staan van hun professionele bezigheden en ver-

trouwde samenlevingsverbanden. Dit wijkt sterk af van de gebruikelijke praktijk en de actuele theoretische opvattingen over niet-formele educatie in binnen- en buitenland. Het leidt ook onvermijdelijk tot de schrapping van heel wat nuttig vormingswerk. Het nieuwe subsidie-mechanisme leidt voor veel vormingsinstellingen tot een gevoelige subsidievermindering en is dus onwerkbaar en zelfs onleefbaar.

Tot slot heeft de minister de ambitie twee nieuw soorten organisaties in het leven te roepen: de volkshogescholen en de bewegingen. Dertien volkshogescholen zullen vanaf 2004 het niet-formeel educatief aanbod op regionale basis coördineren. Op hoeveel subsidie ze daarvoor kunnen rekenen, blijft onbeantwoord. Dit versterkt de indruk dat de minister de toekomstige volkshogescholen wil bouwen op het puin van de afbraak van een groot deel van de huidige vormingsinstellingen.

Bij de nieuwe werkvorm van de bewegingen moet vernieuwing en het maatschappelijk laboratorium centraal staan. Het prijskaartje van de creatie van deze werkvorm is duidelijk, maar is waarschijnlijk onvoldoende afgestemd op de wensen van deze nieuwe werksoort. Dat in ruil daarvoor de werkvorm van de diensten, amper zes jaar na de eerste subsidiëring en bovendien zonder motivering, van de subsidiekaart wordt geveegd, is een negatie van elk fatsoenlijk beleid.

Tot op heden heeft het Kabinet Anciaux op een ongestructureerde en vrijblijvende manier de mening van de sector ingewonnen. De FOV dringt nu aan op een formeel overleg met de minister. Via een fundamentele bijschaving van zijn decreettekst kan hij immers alsnog tegemoet komen aan de reële bezwaren van de organisaties uit het werkveld. Enkel op deze manier kan er een goede nieuwe regelgeving komen waar zowel de overheid als de betrokkenen volledig achter staan.”

Tegen die achtergrond voerde de FOV meerdere gesprekken met de betrokken politieke actoren (minister, Kabinet, Vlaamse parlementsleden en administratie). Er werd gepoogd de FOV-inzichten op een geargumenteerde te doen doordringen bij het beleid. Op 19 juli werd een bijgewerkte tekst door de Vlaamse regering aanvaard. Dit gebeurde zonder de nodige garantie voor de middelen, die een volledige uitvoering van het decreet behoefde. De tekst werd voor advies aan de Raad van State overgemaakt. Op 3 september nam de Raad van Beheer van de FOV een nieuw standpunt in over de tekst. In dit standpunt werd gefocust op volgende algemene bedenkingen: De FOV wil aandacht vragen voor volgende procedurele en inhoudelijke aspecten: de overlegprocedure, de rechtszekerheid en het middelenvraagstuk, de keuze voor een kaderdecreet, de functies van de diverse werksoorten, de problematiek van de gespecialiseerde instellingen, de afwezigheid van erkenning, het beoordelingsstelsel met bijhorende beroepsprocedure, het kwaliteitsbeleid, de wenselijkheid van samenwerking, de overgangsproblematiek, het tijdpad en de professionaliteit. Bovendien werden talloze artikelsgewijze opmerkingen geformuleerd.

Gaandeweg werd duidelijk dat de Vlaamse regering er niet in slaagde (wou in slagen) de nodige middelen voor een volledige uitvoering van het decreet te voorzien. Dit lokte een scherpe reactie uit bij de organisaties en bij de FOV. Op 8 november werd de reactie verwoord in een actualiteitsmotie die op één onthouding na unaniem door de Algemene Vergadering werd aanvaard. Onder de titel *Stop het onbehoorlijk bestuur* werd volgende tekst verspreid:

“De 98 verenigingen, vormingsinstellingen en diensten, aanwezig op de Algemene Vergadering van de Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV vzw), de be-

langenorganisatie van het sociaal-cultureel volwassenenwerk, zijn verontwaardigd en boos op minister van Cultuur Van Grembergen en zijn collega's in de Vlaamse regering.

De Algemene Vergadering van 8 november pikt het uitblijven van een aangekondigd nieuw decreet niet langer. De Minister van Cultuur en zijn collega's in de Vlaamse Regering - en niet de sector - zijn de enige verantwoordelijken voor de huidige problemen.

Op 19 juli keurde de Vlaamse regering, na anderhalf jaar voorbereiding, het voorontwerp van decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk principieel en inhoudelijk goed. Alleen de goedkeuring van het benodigde budget voor de uitvoering van het decreet werd uitgesteld. Tijdens heel de voorbereidingsperiode heeft de F.O.V. constructief met de politieke wereld meegewerkt en dat in soms zeer moeilijke omstandigheden. De federatie heeft haar verantwoordelijkheid steeds opgenomen.

Het is daarom niet fatsoenlijk dat de minister van Cultuur, die op 24 juli tijdens de voorstelling van het decreet de sector nog bejubelde, en zijn collega's tot vandaag de hele sector gijzelen in een situatie van totale onzekerheid. Het uitblijven van een goede nieuwe regelgeving is onaanvaardbaar.

De FOV is ontstemd omdat minister Van Grembergen als verantwoordelijke minister er niet lijkt in te slagen zijn collega's te overtuigen om 7,5 miljoen euro bijkomend geld op tafel te leggen. Na uitgebreide berekeningen is iedereen (ook de politieke wereld!) het erover eens dat dit bijkomend bedrag het minimum minimum is om het nieuwe decreet vanaf 2004 naar behoren uit te voeren.

De sociaal-culturele organisaties zijn door de huidige minister van Cultuur en zijn voorganger Bert Anciaux meegenomen op het pad van drastische hervormingen in de subsidiëring van de sector. Nu dreigt dit een uitzichtloos avontuur te worden.

Vanaf 2004 zal gewerkt worden met beleids- en kwaliteitsplannen, beperkte erkennings- en subsidieperiodes, beoordelingscommissies en enveloppenfinanciering. De sector heeft deze radicale breuk met het verleden, vanuit een kritische maar constructieve opstelling aanvaard. Ook de afschaffing van de werksoort diensten, de promotie van een nieuwe werksoort bewegingen en de voorbereiding van de oprichting van 13 nieuwe regionale volkshogescholen kon op veel goodwill rekenen.

Het engagement van de sector wordt nu evenwel danig op de proef gesteld. Naast de vele inhoudelijke vragen en bedenkingen bij de inhoud van het ontwerp waar de minister van Cultuur tot vandaag geen afdoend antwoord op heeft gegeven, blijkt dat nu ook de financiering van dit nieuwe decreet dreigt te verzanden in een politiek pokerspel.

De zeer onvolledige en geblokkeerde uitvoering van de decreten van 1995 heeft bij veel organisaties het water aan de lippen gebracht. Door de overheid werd de subsidiëring inmiddels bevroren op het niveau van het jaar 1999. Hierdoor komt de werking van tal van organisaties ernstig in het gedrang en worden zij in hun voortbestaan bedreigd.

Als er niet meteen een nieuw decreet komt met de nodige middelen is het hek van de dam. Dit is immers niet anders dan een aanslag op een belangrijk deel van het maatschappelijk middenveld. De met de lippen beleden belangstelling en verwachtingen ten overstaan van de sociaal-culturele sector en zijn rol met betrekking tot de sociale cohesie, democratische attitude, levenslang en levensbreed leren contrasteren scherp met de politieke onwil om legitime middelen voor het werk van de sector vrij te maken.

Het getuigt van een verregaand onverantwoord gedrag en onbehoorlijk bestuur om op deze manier nog langer met de toekomst van de volksontwikkelingssector te sollen."

Op 22 november keurde de Vlaamse regering een nieuwe en drastisch gewijzigde ontwerpversie goed met een toezegging voor de helft voor de eerder aangekondigde middelen.

▪ **De FOV-acties**

De FOV had nochtans alles in het werk gesteld om de nodige 7,5 miljoen euro van de regering los te krijgen. Via talrijke gesprekken (o.a. met verschillende ministers uit de Vlaamse regering), overleg, discussie en Vrije Tribunes in de kranten had de FOV bewezen dat de nieuwe plannen de verkeerde kant uitgingen. Om de eisen kracht bij te zetten organiseerde de FOV op 22 november een actie aan de zetel van de Vlaamse regering op het Martelarenplein. Door de media werd uitgebreid op de actie ingezoomd.

Ruim 500 mensen uit de sociaal-culturele sector kwamen er hun ongenoegen uitdrukken over de manier waarop de Vlaamse regering het ontwerp van decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk wou goedkeuren. Dat minister van Cultuur Van Grembergen de sector een nieuwe regelgeving in het verschiet stelt, maar niet over het budget beschikt om die regelgeving in te voeren, was voor de demonstranten onaanvaardbaar. “Genoeg gezegd, genoeg gepraat, te weinig geld, de sector kwaad,” zo klonk het. Om dit ook aan de politici duidelijk te maken, vroeg een delegatie van de FOV een onderhoud met de minister-president van de Vlaamse regering. Minister-president en voormalig cultuurminister Dewael was evenwel niet bereid op die vraag in te gaan. Met de kabinetsmedewerkers van minister Van Grembergen was wel een gesprek mogelijk. Aan hen werd gevraagd om de Vlaamse regering het signaal te geven het ontwerp van decreet zoals het werd geagendeerd niet goed te keuren. Een paar uren later stemde de Vlaamse regering in met de nieuwe decreetversie.

De FOV kon dit niet over haar kop laten gaan. Er werd beslist de actie tegen het nieuwe ontwerp onverminderd voort te zetten. Het eerste moment van nieuwe publieke actie was de Staten-Generaal van het Middenveld op 7 december in de Gentse Bijloke. De FOV sloot zich aan bij de eis voor maatschappelijke erkenning door de overheid van het middenveld. De kaakslag die de sociaal-culturele sector te verduren kreeg, stond tijdens de dag model voor de manier waarop de overheid de middenveldorganisaties denkt aan banden te kunnen leggen. Een paar honderd FOV-vertegenwoordig(st)ers zetten er hun eisen voor een goed decreet kracht bij.

Vanaf dat ogenblik werden door de FOV nieuwe gesprekken aangeknoopt met de politieke wereld. Alras bleek dat ook het parlement van oordeel was dat de Vlaamse regering met de ontwerptekst de bal lelijk had misgeslagen. Net voor de nieuwjaarsperiode werd duidelijk dat de tekstversie van 22 november in het Vlaams parlement grondig zou worden geamendeerd.

▪ **Beoordelingselementen en integrale kwaliteitszorg**

Door de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding werd in 2002 een werkgroep gestart die zich boog over de parameters die binnen het nieuwe decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk zullen worden gehanteerd bij de beoordeling van beleidsplannen. Op vraag van de Raad nam de FOV deel aan deze werkgroep. In een viertal sessies werd gewerkt aan een uitgebreid advies aangaande de beoordelingselementen die in het ontwerpdecreet zijn opgenomen en werden ook suggesties tot aanpassingen van de decreettekst gedaan.

Annemie Vercruysse (SoCiuS), die de werkgroep van de Raad voorzat, lichtte tijdens drie FOV-werkgroepbijeenkomsten de belangrijkste resultaten van deze werkgroep toe. We vatten een aantal belangrijke vaststellingen en algemene kritieken samen.

Het moet duidelijk zijn dat het in te dienen beleidsplan deel uitmaakt van een ruimer (aanvraag)dossier. De werkgroep was daarom van mening dat de formele voorwaarden ervan éénduidig interpreteerbaar moeten zijn door de aanvrager en door de Administratie. Wat betreft de beoordeling van het beleidsplan maakte het ontwerp van decreet een onderscheid tussen de beoordeling van de inhoudelijke invulling van het beleidsplan en een beoordeling van de helderheid, transparantie en realiteitswaarde in samenhang met de financiële ramingen van het beleidsplan. De beoordeling van het beleidsplan van een organisatie op basis van 'parameters' gebeurt niet alleen door een andere instantie maar ook met een andere finaliteit naargelang van de (sub)werksoort waartoe de organisatie behoort. De werkgroep drong daarom aan op een meer analoge behandeling van de verschillende werksoorten. Hij stelde ook voor de term 'parameters' te vervangen door de term 'beoordelings-elementen' of een andere term die duidelijk maakt dat het om elementen gaat waaraan de adviescommissie aandacht zal geven. Voor de gesubsidieerde organisaties houdt dit in dat zij verplicht worden zich op zijn minst tegenover deze elementen te positioneren. Een beoordeling van de samenhang van de beleidsplannen en van de realiteitswaarde is relevant, maar was in de ogen van de werkgroep een element van kwaliteitsbeoordeling. Er werd dan ook voorgesteld dat de beoordeling van de beleidsplannen op deze punten door de adviescommissie gebeurt.

Naar aanleiding van de bespreking van deze en andere besluiten van de Raad, werden in de FOV-werkgroep Diensten een aantal aanvullende vragen geformuleerd: Hoe moet het element "originaliteit" worden geïnterpreteerd? Kan vernieuwing op zich een doelstelling zijn? Hoe bewijst men "professionaliteit"? ... De werkgroep Instellingen leek zich te kunnen vinden in de voornoemde opvattingen van de Raad, al lieten de leden van deze werkgroep ook duidelijk verstaan dat een uitvoerig debat over de beoordelingselementen een noodzaak is. Zo leek het hen vooralsnog geen uitgemaakte zaak in hoeverre de analogie in beoordelingselementen bij de verschillende soorten vormingsinstellingen kan worden doorgetrokken. Idem voor de (financiële) repercussies die aan de beslissingen van de adviescommissie(s) worden verbonden.

Ook de werkgroep Verenigingen maakte werk van enkele bijkomende bedenkingen. Met name over begrippen als "landelijke spreiding" en "professionalisering". Er wordt voorgesteld deze laatste term niet te gebruiken als beoordelingselement daar het als notie ingaat tegen het verenigingsleven dat voornamelijk steunt op vrijwilligerswerk.

Omdat ook de interpretatie van de beoordelingscriteria in de toekomst van groot belang zal zijn, suggereerden de FOV-werkgroepen dat zowel voor de adviescommissie(s) als voor het werkveld een soort van handleiding kan worden gemaakt. Deze handleiding kan zowel voor de organisaties als voor de beoordelende instanties duidelijk maken wat precies voorwerp van beoordeling is en wat niet.

▪ **Het profiel van de adviescommissie(s)**

Onder het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk zal de beoordeling van het beleidsplan door een adviescommissie bepalend (kunnen) zijn voor de grootte van de subsidie-enveloppe die een sociaal-culturele organisatie ontvangt. De (wijze van) samenstelling van deze commissie was dan ook voor de FOV-werkgroepen meer dan het overdenken waard. Dit gebeurde tijdens de werkgroepbijeenkomsten op tweeërlei wijze.

Om te beginnen werd over het muurtje gekeken naar andere werksoorten en sectoren op het domein van het cultuurbeleid. De samenstelling van de beoordelende commissies in de jeugdsector, de theaterwereld en de sector van de cultuurcentra werd geanalyseerd.

Hiermee hadden de lidorganisaties van de FOV een basis om de debatteren over hoe een adviescommissie voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk zou moeten worden samengesteld. Dit debat werd gestructureerd aan de hand van vragen als: moeten er één of meerdere commissies zijn voor de sector? Hoe groot moeten ze zijn? Hoe moeten de leden worden gerekruteerd? Welk profiel moeten de leden hebben?

Wegens het groot aantal beleidsplannen waarover de adviescommissie zal moeten beslissen, leek het de werkgroepen onvermijdelijk dat het over meerdere commissies zal gaan. Eén adviescommissie per werksoort (verenigingen, instellingen en bewegingen) kreeg de voorkeur. De werkgroepen gaven ook aan dat die adviescommissies moeten worden samengesteld uit mensen met een verschillend profiel (academici, praktijkmensen, campagnemakers, financieel deskundigen, ...) en een verschillende achtergrond (allochtonen, ouderen, jongeren, ...). Dit moet leiden tot adviescommissies die neutraal en onafhankelijk, communicatief en integer, respectvol en kwalitatief zijn. De leden van de commissies moeten daarnaast ook over een grote deskundigheid beschikken, zowel op methodisch als inhoudelijk vlak, een goede dossierkennis hebben evenals een goede reële kennis van het werkveld. Het mag niet zo zijn dat adviescommissies enkel maar oog hebben voor de beoordeling “volgens het boekje” en de realiteit in het werkveld niet aanvoelen.

Samenvattend zijn dit de belangrijkste opties van de lidorganisaties van de FOV inzake de adviescommissie(s). In de loop van 2003 worden deze meningen en standpunten verder geïnventariseerd en meegenomen in de besprekingen rond het nieuwe decreet en de uitvoeringsbesluiten bij dat decreet.

▪ **Oprichting volkshogescholen**

Het decreet voor het sociaal-culturele volwassenenwerk stelt een aantal grote uitdagingen in het verschiep. Zo voorziet de nieuwe regelgeving de oprichting van dertien streekgerichte volkshogescholen. Elk van die dertien volkshogescholen zal instaan voor een eigen programma-aanbod, de spreiding ervan over de eigen regio, de coördinatie en de afstemming van het aanbod van de andere regionale aanbieders van niet-formele educatie en de communicatie van het volledige aanbod naar alle inwoners van de regio.

De aanloop naar de oprichting van deze volkshogescholen vroeg in het voorbije jaar reeds een grote inspanning van de huidige vormingsinstellingen. Met regelmaat zaten in 2002 een deel van hen samen in regionale overlegfora om de oprichting van de volkshogescholen voor te bereiden. SoCiuS heeft als taak hen te ondersteunen en te coachen. De FOV volgt dit hele verhaal van dichtbij op. Zo is de Federatie afgevaardigd in de stuurgroep die de leiding heeft over het Project Volkshogescholen. Op deze manier trachtte de FOV het afgelopen jaar voor een goede doorstroming van informatie naar alle lidorganisaties te zorgen. Dit gebeurde door op de maandelijkse werkgroep Instellingen te rapporteren over de beleidsontwikkelingen aangaande de volkshogescholen in het algemeen, en de belangrijkste beslissingen van de stuurgroep in het bijzonder. Ook in de digitale nieuwsbrief van de FOV werd bericht over de oprichting van de volkshogescholen.

Tegen mei 2002 was in elk van de dertien regio's een overleg geïnstalleerd van mensen die zich willen inzetten voor de oprichting van de volkshogeschool in hun regio. Op 31 mei bracht de FOV alle lidorganisaties die hierbij betrokken zijn samen voor een overleg ad hoc.

Het doel van dit overleg was suggesties en ervaringen te delen. Er kon worden vastgesteld dat de voorbereidingen niet in alle regio's even snel gingen. Waar in sommige regio's reeds externen waren betrokken, was dat in andere niet het geval. En waar in sommige regio's het traject van SoCiuS werd gevolgd, was dat in andere regio's niet zo. Ook een aantal gezamenlijke knelpunten tekenden zich af. Er werden veel vragen gesteld over de overgang van de "oude" vzw's naar de "nieuwe" vzw's (met alle structurele, personele en logistieke facetten), over de participatie van partners in het regionaal overleg, de relatie tussen de volkshogescholen en de gespecialiseerde vormingsinstellingen, ... Om een en ander te verduidelijken organiseerde de FOV, samen met de FWSCW en SoCiuS op 4 november een studiedag over het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De 111 deelnemers kregen er voornamelijk uitleg over nieuwe organisatievormen zoals bewegingen en volkshogescholen. Ook werden de fiscaal-juridische en sociaalrechtelijke gevolgen van het nieuwe decreet alsook de gevolgen van de nieuwe VZW-wetgeving uiteengezet. Naderhand zorgde de FOV ook voor de verspreiding van het verslag van deze studiedag.

▪ **Federatievorming bij de instellingen werkend met personen met een handicap**

Eén van de ambities van de nieuwe regelgeving voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk is het creëren van meer afstemming binnen de instellingen die zich richten tot de bijzondere doelgroep van personen met een handicap. De huidige erkende instellingen werkend met personen met een handicap worden daarom uitgedaagd zich te federeren tot maximaal drie federaties. Het oprichten van dergelijke federatieve verbanden vraagt uiteraard veel voorbereiding. De FOV volgt dit proces van op afstand en probeert tegelijk de wensen en verzuchtingen van deze organisaties aangaande de nieuwe regelgeving mee te nemen naar de onderhandelingen.

In een aparte bijeenkomst van de FOV in de maand mei werden de instellingen en diensten werkend met personen met een handicap geïnformeerd over de evoluties in het decreetdossier aangaande hun werkvorm. Ter voorbereiding van het FOV-standpunt bij het ontwerp-decreet nam de werkgroep die artikels van de decreettekst onder de loop die betrekking hebben op de federaties van instellingen werkend met personen met een handicap. Ook boog de subwerkgroep zich over de eventuele overstap van een aantal diensten naar de maximaal drie op te richten federaties. Vooral het vormingsaandeel aan de omgeving van de doelgroep onderscheidt de huidige diensten voor personen met een handicap van de huidige instellingen voor die doelgroep. Niettemin leek iedereen zich te kunnen vinden in een eventuele overstap van de diensten naar de werkgroep van de federaties voor personen met een handicap. De FOV nam deze visie mee op in het globale FOV-standpunt over het ontwerp-decreet (d.d. 3 september).

▪ **Nieuwe regeling voor de migrantenverenigingen**

Ook de federaties van migranten staan met het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk voor een aantal belangrijke uitdagingen. In een aparte ad-hocwerkgroep overlegde de FOV in 2002 regelmatig met de erkende migrantenverenigingen over die artikels in het decreet die voor hen van toepassing zullen zijn. Tijdens deze bijeenkomsten werden mogelijke problemen omschreven en oplossingen gesuggereerd. Deze werden vervolgens in de werksoortelijke FOV-werkgroep Verenigingen besproken. Het ging onder meer over de spreidingsnorm voor deze organisaties, een nieuwe 30%-regeling die deze vereni-

gingen in staat moet stellen voor aanvullende subsidiëring in aanmerking te komen, de door de overheid uitgestippelde groei naar een erkenningsnorm van 50 afdelingen of groepen, de basisjaartal voor de berekening van de subsidies... De mogelijkheid om samenwerking tussen migrantenverenigingen mogelijk te maken, was een expliciete vraag van de betrokken organisaties aan de decreetschrijvers. Ook werd met regelmaat een pleidooi gehouden voor een duidelijke regeling voor de migrantenfederaties voor het jaar 2003.

3.2 **THEMATISCHE DOSSIERS**

- **Ontwerp van decreet houdende het Vlaams geïntegreerd beleid voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (koepeldecreet)**

Eind juni werd door voormalig cultuurminister Anciaux het eerste ontwerp van het decreet houdende het Vlaams geïntegreerd beleid voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media gepresenteerd. Dit zogenaamde koepeldecreet behandelt een aantal belangrijke aanzetten om het gefragmenteerde karakter van bovenvermelde beleidsdomeinen te heroriënteren. In de FOV-werkgroepen werd het koepeldecreet met grote aandacht geanalyseerd en besproken. Vooral de ideeën rond de kwaliteitsbeoordeling en de beroepscommissie die in de tekst worden vernoemd, kregen van de FOV meer dan gewone aandacht. Te meer zij een directe invloed zouden kunnen hebben op het functioneren van sociaal-culturele organisaties onder het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De repliek van de werkgroepen op dit ontwerp van koepeldecreet, had dan ook vooral te maken met de mogelijke gevolgen van het koepeldecreet voor de eigen werking. Zo werden kritische vragen gesteld bij de erg controlerende rol die de Administratie in dit voorontwerp van decreet krijgt. Ook werd de bezorgdheid geuit over de werking en de opdracht van de adviescommissie zoals beschreven in het koepeldecreet. Op dit punt blijft het ontwerp van decreet nogal vaag, waardoor de vraag naar het omgaan met één of meerdere adviescommissies alsook de samenvatting ervan onbeantwoord bleef. Inzake het verhaalrecht, een ander belangrijk punt dat aan bod komt in het koepeldecreet, pleitte de FOV er alvast voor dat naast een schriftelijk verhaalrecht ook de mogelijkheid wordt ingelast om mondeling te worden gehoord.

In tegenstelling tot de eerste ambities van het Kabinet Cultuur werd het koepeldecreet niet meer in 2002 behandeld in het parlement. Als gevolg hiervan zijn een aantal van bovenstaande punten die van belang kunnen zijn voor sociaal-culturele sector op vraag van de FOV mee opgenomen in de besprekingen rond het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

- **Culturele Manifestaties / Cultuurspreidende Initiatieven**

Minister Anciaux maakte in november 2001 bekend dat hij de regeling voor de financiële tussenkomst bij Culturele Manifestaties wilde afschaffen. Dit stootte op groot protest in de sector. Uiteindelijk besliste de minister, na talloze persartikels en interpellaties in het Vlaams Parlement, de maatregel zes maanden uit te stellen. Meteen nodigde hij de betrokkenen uit om ideeën aan te brengen voor een alternatief cultuurspreidend systeem. Dat nieuwe systeem zou vanaf het najaar 2002 het huidige kunnen vervangen.

Bij het begin van 2002 nam de Federatie de uitnodiging van de minister aan en werkte een eigen voorstel uit. Besprekingen binnen de werkgroep Verenigingen van de FOV lagen aan de basis van dat voorstel. De Federatie stelde voor met een nieuw systeem te werken dat middels een elektronische databank een betere afstemming van aanbod- en vraagzijde toelaat. Voorts voorzag het voorstel twee belangrijke componenten: een luik van zogenaamde circuits (georganiseerd door de landelijk erkende verenigingen in de sector van de volksonwikkeling en de amateurkunsten, erkende diensten, vormingsinstellingen en bewegingen) en een luik voor de “klassieke” lokale afnemers (afdelingen van verenigingen, culturele raden, lokaal erkende culturele verenigingen, ...). Het Kabinet Anciaux nam kennis van de voorstel-

len van de FOV en ging vervolgens zelf aan de slag om een ontwerpreglement voor het nieuw cultuurspreidend systeem te schrijven. Het ontwerpreglement dat enkele maanden later door het Kabinet Cultuur werd gepresenteerd, werd door de organisaties die gebruik maken van de Culturele Manifestaties niet op gejuich onthaald. Hoewel de FOV ermee kon instemmen dat het ontwerpreglement, dat de naam Culturele Initiatieven meekreeg, samenwerking over verschillende sectoren stimuleert, werd betreurd dat het nieuwe systeem enkel van toepassing zou kunnen zijn voor circuits van landelijke verenigingen. In de optiek van het Kabinet moesten afdelingen van verenigingen, culturele raden, lokaal erkende culturele verenigingen, ... met hun cultuurspreidende activiteiten aankloppen bij de gemeentelijke overheid. Het decreet voor het lokaal cultuurbeleid zou daartoe een kader kunnen zijn. Een andere algemene kritiek van de Federatie was dat het ontwerpreglement enkel een financiële tegemoetkoming voorzag voor manifestaties die een op zichzelf staand geheel zijn en dus geen onderdeel zijn van een andere activiteit, terwijl het zeer waardevol kan zijn dat initiatieven ingebed zijn in grotere educatieve of gemeenschapsvormende initiatieven. Tenslotte riep ook de procedure die het ontwerpreglement voorstelde de nodige vragen op. Al deze opmerkingen werden door de FOV grondig besproken op een bijeenkomst van de Raad van Beheer in voorbereiding van een standpuntbepaling, toen op 15 maart 2002 de minister plots besliste het systeem van de Culturele Manifestaties te verlengen tot 30 juni 2003. Even onverwachts kwam er eind 2002 dan toch een tweede ontwerp van reglement voor Cultuurspreidende Initiatieven. Dit tweede ontwerp van reglement was bijna een exacte kopie van het bestaande reglement voor Culturele Manifestaties. Enige nieuwigheid: het zogenaamde “boek” met alle culturele manifestaties die binnen dit systeem voor overheidstoelage in aanmerking komen, werd vervangen door een elektronische database van cultuurspreidende initiatieven. Bovendien voorzag het ontwerp meer kwaliteitscontrole op dat aanbod, en zou – niet onbelangrijk – de maximale betoelaging per manifestatie dalen. De FOV was met name over die laatstgenoemde verandering niet opgetogen. Begin 2003 neemt de Federatie dan ook andermaal een standpunt in over het nieuwe reglement dat in het najaar van 2003 van kracht wordt.

▪ **De Grote Leerweek**

Van 8 tot 15 september 2002 vond de tweede Grote Leerweek plaats. Ondersteund door een grote mediacampagne wilde de tweede editie van dit evenement de Vlaamse bevolking ervan overtuigen dat vorming leerrijk, nuttig en plezierig kan zijn. Omdat de Grote Leerweek zowel het belang van het levenslang als dat van het levensbreed leren benadrukt, was de FOV van mening dat het leerfestival ook kansen biedt voor sociaal-culturele organisaties. Om organisaties te motiveren zelf stappen zetten en activiteiten (opendeurdagen, beurzen, manifestaties, ...) te organiseren, berichtte de FOV regelmatig over alle mogelijke participatiemogelijkheden. Het actieplan voor de Grote Leerweek dat door SoCiuS werd voorbereid, werd op de Algemene Vergadering van de FOV verspreid onder de lidorganisaties. Ook de praktische handleiding voor de Leerweek kreeg in de FOV-media aandacht. Uiteindelijk participeerden zowel sociaal-culturele instellingen, diensten als verenigingen aan de Grote Leerweek. Naderhand werd in de FOV-werkgroepen aan hen gevraagd het initiatief te evalueren. Nogal wat ervaringen van vormingsinstellingen die deelnamen aan de Grote Leerweek waren niet positief. Voornamelijk de organisatie en leveringen van het promotiemateriaal als ook de publieksopkomst waren punten van kritiek. Anderzijds werd De Grote Leerweek door een aantal lidorganisaties ook gezien als een initiatief dat moet groeien. Niettemin werden de

organisatiefouten betreurd en werden ook de nodige vragen gesteld bij de datum en finaliteit van het evenement. Ook werd vastgesteld dat de ambities en de verwachtingen van de organisatoren groot waren, misschien te groot. Er kan niet verwacht worden dat veel organisaties – tussen het vele werk door – veel tijd en energie kunnen investeren in de Grote Leerweek. Het creëren van haalbare verwachtingen en het scherp stellen van de finaliteit van de Grote Leerweek worden in ogen van de sociaal-culturele organisaties dus belangrijke punten voor de editie van 2003.

▪ **Staten-Generaal van het middenveld**

De Staten-Generaal van het middenveld staat voor een bundeling van krachten die een aanzienlijk deel van het Vlaamse verenigings- en organisatieleven dekt. Het uitgangspunt van deze samenwerking is dat allianties en netwerken van middenveldorganisaties de slagkracht en impact van dat middenveld vergroten. Van bij de start participeerde de FOV actief aan de Staten-Generaal om ook het sociaal-cultureel werk een duidelijke stem te geven in dit middenveldnetwerk. De Federatie doet dit door middel van een afvaardiging aan de kerngroep en de stuurgroep, de twee organiserende vergaderingen van de Staten-Generaal.

Onder belangstelling van de pers werd tijdens de eerste bijeenkomst van de Staten-Generaal van het middenveld op 25 maart ingegaan op de voorgestelde hervorming van de Vlaamse adviesorganen. De Staten-Generaal bracht daarbij een scherp standpunt uit over de plannen van minister-president Dewael. Ook tijdens een discussie met zijn kabinetsmedewerkers maakten de middenveldorganisaties duidelijk dat zij zich in de toekomstige regeling over het adviesstelsel niet opzij laten zetten.

In opvolging van deze startvergadering werd door de Staten-Generaal van het middenveld een werkprogramma voor de nabije toekomst op punt gezet. Veel aandacht ging naar de uitbreiding van de participanten aan de Staten-Generaal. Om die reden werden de intentieverklaring van de Staten-Generaal en het standpunt over de strategische adviesraden door de FOV onder de lidorganisaties verspreid. De Federatie riep ook alle lidorganisaties op om aan te sluiten bij de Staten-Generaal en om deel te nemen aan het vrijwilligersforum “Samen” op 7 december 2002. Dit vrijwilligersforum was een dag voor en door lokale en regionale vrijwilligers, over verschillende sectoren heen, met als bedoeling de lokale samenwerking op het middenveld op gang te brengen en te ondersteunen. Geen specialisten of wetenschappers, maar de vrijwilligers zelf kregen die dag het woord in de verschillende workshops. De FOV participeerde aan de vier werkgroepen die deze dag inhoudelijk voorbereidden. Alle stafleden alsook een tiental beheerders van de Federatie namen op de dag zelf ook praktische taken voor hun rekening (moderatie, inschrijvingen, verslaggeving, ...). Zelfs financieel droeg de FOV bij aan het welslagen van deze activiteit.

De sector van het volksontwikkelingswerk, die uiteindelijk ruim vertegenwoordigd was op de forumdag, kreeg naderhand in de FOV-werkgroepen de kans het evenement te evalueren. Deze evaluatie kaderde in de continue communicatie die de FOV in 2002 voerde over de finaliteiten en activiteiten van de Staten-Generaal van het middenveld. Zo werd de wervende folder ter aankondiging van forum onder de leden verspreid. Op de FOV-website werd ook een zogenaamde “smaakmakerbrief” gepubliceerd en in het FOV-digazine kreeg het vrijwilligersforum ruime tijd op voorhand meer dan gewone aandacht.

▪ **Problematiek van de gedupeerde diensten**

Een ontoereikend subsidiekrediet voor de werksoort diensten voor het jaar 2000, leidde ertoe dat negen erkende diensten (De Brug, Educatie Limburgs Landschap, Rudolf Steiner Academie, Groene Dag, Humanistisch Vrijzinnige Dienst, KCLB, Lidas, Socialistische Vrouwen en Wereldmediatheek) in november 2001 werden geconfronteerd met een inhouding van hun rechtmatig subsidiesaldo (saldo voor 2000 en het vierde voorschot van 2001). Over deze gang van zaken tekende de FOV samen met de negen getroffen organisaties protest aan bij toenmalig minister Anciaux. Die beloofde in het Vlaams Parlement het probleem van de negen diensten op te lossen. De rechtzetting zou gebeuren via een aanpassing van de begroting 2002. Deze belofte werd slechts gedeeltelijk waargemaakt. Een bijkrediet van 42.000 euro moest de inlevering op het voorschot 2001 goedmaken, maar voor het saldo 2000 werd geen oplossing gecreëerd. Hierop ging de FOV met de betrokken diensten rond de tafel zitten en werden politieke contacten aangesproken om het probleem blijvend aan te klagen. Het tekort ten bedrage van 4,2 miljoen Belgische frank werd uiteindelijk rechtgezet via een aanpassing van de begroting 2002. Een amendement bij de begroting werd hiervoor in het Vlaams Parlement ingediend.

▪ **DAC-regularisering**

Bij het begin van 2002 ging de DAC-regularisering in de cultuursector van start. Binnen de sector van het volksontwikkelingswerk circuleerden gauw heel wat tegenstrijdige en onduidelijke signalen over de concrete toepassing van deze regularisering. Vooral over de uitbetaling van de lonen, functiewijzigingen en verandering van statuten bleek grote verwarring te bestaan. De FOV inventariseerde op de maandelijkse werkgroepen alsook via individuele contacten met lidorganisaties een aantal van deze problemen.

In juni 2002 werd door het Kabinet Cultuur een aangepast ontwerpreglement voor de DAC-regularisering voorgelegd aan de sociale partners. Ook de FOV nam kennis van dit ontwerpreglement en volgde de besprekingen daarover op de voet. Deze besprekingen kondigden een traag en moeizaam proces aan, zodat de sociaal-culturele organisaties lange tijd in het ongewisse werden gelaten inzake een definitief reglement. Ook de elektronische omzendbrief met verduidelijkingen rond de regularisering, die in juni 2002 werd verstuurd naar alle betrokken organisaties, riep meer vragen dan antwoorden op. Zo bleek onder meer dat het nieuwe reglement enkel van toepassing zou zijn voor “erkende en gesubsidieerde” organisaties, terwijl het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk voor een aantal gesubsidieerde werksoorten helemaal geen erkenning voorziet. Ook het effect van een mogelijke daling van het tewerkstellingsvolume door de DAC-regularisering op de sociale maribel-groepering, was een probleem dat door de FOV werd aangekaart. Op de besprekingen rond de regularisering in de FOV-werkgroepen, werd het systeem van de trekkingsrechten a rato van subsidies als bespreekbare piste aanvaard, zij het op voorwaarde dat deze sectorspecifiek zouden worden toegepast. Deze en andere standpunten van de sector over de gevolgen van de DAC-regeling werden door de FOV meegenomen naar het overleg dat daarover door de FWSCW gevoerd.

▪ **Sociale Maribel**

In de loop van 2002 besteedde de FOV vooral in de werksoortelijke werkgroep Diensten extra aandacht aan de wijzigingen van het uitbetalen van de sociale maribel-voorschotten. Deze voorschotten worden gewoonlijk driemaandelijks uitbetaald, telkens op het einde van de eerste maand van het kwartaal. De uitbetaling van het eerste voorschot dat werd gepland vóór einde januari 2002 liet evenwel op zich wachten wegens boekhoudkundige problemen bij de overschakeling naar de euro. De gevolgen hiervan werden in de werkgroep besproken. Meteen spoorde de Federatie de aangesloten diensten aan om contractuele wijzigingen tijdig door te geven, daar het Sociaal Fonds hiervoor strikte deadlines hanteert. Laattijdige en onvolledige dossiers zouden daardoor kunnen leiden tot een verlies van voorschotten, hetgeen pas met een jaar vertraging kan worden rechtgezet. De FOV, die in overleg met het Sociaal Fonds de sociale maribel-dossiers opvolgde, werd ook geconfronteerd met de vraag in hoeverre de DAC-regularisering een invloed zou kunnen hebben op personeelsfluctuaties en bepaalde sociale maribel-posten.

▪ **Interface**

Begin juni 2001 startte de Vlaamse Regering de reorganisatie van het Vlaams overheidsapparaat, homogeen beleidsdomein Onderwijs en Vorming, aspect "vorming". De concretisering ervan werd in de handen gelegd van de ministeries van Cultuur, Onderwijs, Tewerkstelling en Economie. Op aansturing van het Ministerieel Comité voor Vorming werd door hen de Interface opgericht als hét instrument van de Vlaamse Regering voor de stimulering van het levenslang en het levensbreed leren en de afstemming tussen de institutionele opleidingsverstrekkers. De Interface richt zich tot de diverse actoren op het terrein van het levenslange en het levensbrede leren en zoekt hierbij in het kader van een beter bestuurlijk beleid naar samenwerking en afstemming tussen aanbieders van educatie (zowel niet-formele als formele). SoCiuS werd door voormalig cultuurminister Anciaux aangezocht om de sociaal-culturele sector te vertegenwoordigen in de Interface. Begin 2002 formuleerde de Interface een visie, een missie en een samenwerkingsstructuur evenals vijftien concrete projecten waarrond zij zou werken. Na de goedkeuring van de vijftien Interfaceprojecten door de Vlaamse regering leek het de FOV van belang dat alle sociaal-culturele organisaties rechtstreeks werden geïnformeerd over het belang en de werking van de Interface. Ook in het peilen naar de wensen en de behoeften van het werkveld met betrekking tot de vijftien voorgestelde projecten, zag de Federatie een taak voor haar weggelegd. Daarom werd in de FOV-werkgroep Instellingen van april een toelichting over de Interface gegeven door Ronny Leenknecht (SoCiuS). Ook geïnteresseerde verenigingen en diensten met educatieve activiteiten van enige omvang, werden op deze informatiesessie uitgenodigd. Naast een uiteenzetting over de werking en de financiering van de Interface werd daarbij gefocust op de inhoud van de vijftien projecten die de Interface wil aanpakken. Aan de werkgroepleden werd indicatief gevraagd in hoeverre zij interesse hebben in een of meerdere van deze projecten. De werkgroepleden stelden vast dat, zeker nu in Europa een steeds grotere regularisering van de arbeidsmarkt plaatsvindt, de sociaal-culturele sector de uitdaging om zich te positioneren ten overstaan van tendensen zoals modularisering, E-Learning, EVC's, ... zeker moet opnemen.

▪ **Opleidingscheques**

Vanaf februari 2002 kunnen Vlaamse ondernemers voor het volgen van bijscholing een beroep doen op de opleidingscheques (ter waarde van 30 euro). Met dit initiatief wil minister Jaak Gabriëls vooral de Vlaamse KMO's aanmoedigen om te investeren in permanente vorming. Waar zij die vorming kunnen volgen, wordt beslist door een zogenaamde Raad van Experts.

Verscheidene erkende vormingsinstellingen ontvingen in de periode maart-april 2002 een brief waarin zij werden uitgenodigd zich kandidaat stellen als vormingsaanbieder binnen het systeem van de opleidingscheques. De criteria om in aanmerking te komen, waren evenwel noch minimaal, noch glashelder. De werkgroep Instellingen hekelde onder meer de verplichting om over een certificaat van integrale kwaliteitszorg beschikken alvorens in het systeem te kunnen instappen. De FOV nam daarover contact met de afdeling van het ministerie van Economie die verantwoordelijk is voor de opleidingscheques.

Ondanks de hoge instapcriteria bleef de belangstelling voor het systeem zeker bij de vormingsinstellingen aanwezig, niet enkel als aanbieders maar ook als eventuele afnemers. In juni 2002 werd het systeem van de opleidingscheques immers zo aangepast dat ook de private opleidingsverstrekkers de cheques konden kopen en gebruiken. Oorspronkelijk konden de private opleidingsverstrekkers zelf de cheques niet gebruiken om een opleiding bij een andere erkende opleidingsverstrekker te financieren.

▪ **Evaluatie van de werkgroepen**

Zoals aangekondigd in het FOV-beleidsplan 2002-2005 evalueerde de FOV in het voorjaar van 2002 de werking van de werksoortelijke werkgroepbijeenkomsten. Door middel van een schriftelijke enquête bij de aangesloten organisaties ging de FOV-staf na of en hoe het verloop van de werkgroepbijeenkomsten kon worden bijgeschaafd. Uit de resultaten van de rondvraag bleek alvast dat grote tevredenheid bestaat over de voorbereiding, het verloop en de verslaggeving van de bijeenkomsten. Ook de vergadermethode kon op algemene instemming rekenen, al werd aangehaald dat in sommige (uitzonderlijke) gevallen een andere methodiek of een beperktere groeps grootte aangewezen zou kunnen zijn. De kennismaking tussen de leden van de maandelijkse vergadering bleek wel een punt dat voor verbetering vatbaar is. De suggestie om vanuit het FOV-secretariaat gedrukte naambordjes te voorzien werd door iedereen als nuttig ervaren. Vanaf 2003 wordt hiermee gestart. Ook het tijd maken voor informele contacten na de werkgroepbijeenkomsten, werd door een meerderheid van de leden als zinvol gezien. Voorts gaven de lidorganisaties een aantal suggesties ter verbetering van de beslissingsprocedures in de werkgroep en werden een aantal prioritaire werkdomeinen afgebakend waar de werkgroep zich in de toekomst kan of moet mee bezig houden.

Alle bovenstaande resultaten werden op mondelinge wijze getoetst in de drie werksoortelijke werkgroepen. De resultaten van de evaluatie-enquête werden ook schriftelijk onder de leden verspreid.

▪ **Ad-hocwerkgroep SABAM en auteurswetgeving**

In december 2001 verhoogde SABAM zonder enige aanleiding of overleg haar tarifiering. Dit zette nogal wat kwaad bloed bij culturele organisaties die omwille van hun activiteiten vaak

onderworpen zijn aan het betalen van auteursrechten. Samen met andere sectoren drong de FOV daarom bij SABAM aan op een overleg over de tarieven en over de manier waarop auteursrechten worden geïnd. In de contacten met de directie van SABAM eiste de FOV alvast dat op zijn minst de tariefverhoging werd uitgesteld en het inningssysteem werd vereenvoudigd. Meteen werd ook gesuggereerd de SABAM-heffing aan de heffing van de Billijke Vergoeding te koppelen zodat de betaling door de organisaties administratief eenvoudiger zou worden.

Begin 2002 werd de directie van SABAM bereid gevonden om te onderhandelen met de brede sociaal-culturele sector. Omdat deze onderhandelingen enige tijd in beslag zouden nemen, besliste SABAM tot eind december 2002 een zogenaamd licht verlaagd overgangstarief te laten gelden. Ter voorbereiding van het overleg met SABAM ging de FOV van start met een interne beraadslaging met de lidorganisaties. In een tijdelijke ad-hocwerkgroep, die in 2002 een zestal keer samenkwam, konden aangesloten sociaal-culturele organisaties hun concrete visies en voorstellen bij het SABAM-dossier aanbrengen. De werkgroep gaf ook geregeld feedback op voorstellen uit andere betrokken culturele sectoren.

In 2002 kondigden zich ook veranderingen aan de nationale auteurswetgeving aan. Nieuwe Europese richtlijnen over auteursrechten en naburige rechten noodzaakten immers een bijstelling van de geldende auteurswet. Justitieminister Verwilghen deed hiertoe als eerste een voorstel van wetwijziging en werd kort daarop gevolgd door senator Monfils. Een intersectorale werkgroep Auteurswetgeving, waarvan de FOV deel uitmaakt, nam in de loop van het jaar alle voorstellen tot wetwijziging aandachtig onder de loep om de plaats van de sociaal-culturele sector in deze vernieuwde wetgeving te beveiligen. Omdat het om een zeer technische materie gaat, werd ook een advocaat onder de arm genomen om de sector in dit dossier juridische ondersteuning te bieden. Ook werden contacten gelegd met politici die de sociaal-culturele sector op politiek niveau een plaats kunnen geven in dit dossier. Verschillende kabinetten werden per brief of middels een gesprek op de hoogte gebracht van de eisen en wensen van de brede culturele sector aangaande een vernieuwde auteurswetgeving. Op 20 november 2002 werd een voorstel van auteurswetaanpassing besproken in de Commissie Financiën van de Senaat.

3.3 PARTICIPATIE AAN WERKGROEPEN EN STATUTAIRE ORGANEN

Als bijlage bij dit jaarverslag vind je alle data waarop de FOV-werkgroepen en statutaire organen in 2002 zijn samengekomen. Ook opgenomen in de bijlagen bij dit verslag zijn de nummers en titels van alle gebruikte documenten evenals de aanwezigheden tijdens de bijeenkomsten.

Algemeen kan worden gesteld dat in 2002 meer dan behoorlijk werd geparticipeerd aan de FOV-bijeenkomsten. Gemiddeld 13 beheerders namen deel aan de bijeenkomsten van de Raad van Beheer. Dat betekent dat iedere bestuurder in 2002 gemiddeld meer dan 7 maal aanwezig was. Bij de leden van het Dagelijks Bestuur lag de participatie nog hoger. Gemiddeld woonden zij 11 van de 13 vergaderingen bij (een participatiegraad van 85%). Ook bij in de werksoortelijke werkgroepen was de aanwezigheid telkens hoog. Bij de werkgroep Diensten waren telkens gemiddeld de helft van de aangesloten organisaties vertegenwoordigd. Bij de verenigingen, de grootste werksoortelijke werkgroep van de FOV, lag de gemiddelde aanwezigheid procentueel net iets lager. Bij de werkgroep Instellingen tenslotte lag de participatiegraad gemiddeld boven 60%.

4 EXTERNE CONTACTEN, OVERLEG- EN INSPRAAKORGANEN

▪ **Staten-Generaal van het middenveld: kerngroep, stuurgroep, themagroepen**

De FOV was als belangenorganisatie van bij de start betrokken bij de Staten-Generaal van het middenveld. Als medeoprichter liet de Federatie de stem van het sociaal-cultureel werk duidelijk klinken op de bijeenkomsten van de stichtende kerngroep van dit middenveldnetwerk. Het was ook deze kerngroep, die de activiteiten, de missie en de intentieverklaring van de Staten-Generaal uitdacht en mee vorm gaf.

Ter voorbereiding van het vrijwilligersforum op 7 december ontstond in het najaar uit de aangesloten organisaties bij de kerngroep ook een organiserende stuurgroep. Deze had als taak praktische en logistieke ondersteuning te bieden aan het vrijwilligersevenement. Door het hanteren van een stevig vergaderritme slaagde de stuurgroep, waar ook de FOV deel van uitmaakte, er op korte tijd in het vrijwilligersforum voor te bereiden. De inhoudelijke stoffering van het forum lag dan weer in handen van vier themagroepen die zich elk op een ander inhoudelijk aspect concentreerden: (1) democratisch bereik, (2) communicatie, (3) het thema veiligheid, (4) beleidsbeïnvloeding. Aan elke themagroep participeerde telkens een staflid van de FOV. De themagroep rond democratisch bereik werd ook gecoacht en voorgezeten door de FOV. Binnen de vier themagroepen ontstond op korte termijn een rijk palet aan ideeën voor het inrichten van workshops op het vrijwilligersforum. Alle haalbare ideeën werden opgenomen in technische organisatiefiches. De kern- en stuurgroep van de Staten-Generaal toetste vervolgens de haalbaarheid van de voorstellen, waarna de concrete organisatie binnen de organisaties van de Staten-Generaal kon beginnen.

▪ **De Staten-Generaal Cultuur: werkgroepen en debat**

In het kielzog van de debatcycli die binnen het project Kleurrijk Vlaanderen van de Vlaamse Gemeenschap werden georganiseerd, ontstond midden 2002 een nieuw forum dat de discussie over cultuur in al haar aspecten moest aanwakkeren. Net als het overlegplatform van middenveldorganisaties kreeg dit forum de titel Staten-Generaal mee.

De Staten-Generaal voor Cultuur vond plaats op zaterdagmiddag 5 oktober 2002 in het Kunstencentrum Vooruit in Gent. Het was een initiatief van de Cel voor Cultuurbeleid en werd gecombineerd met de jaarlijkse State of the Union van de minister van Cultuur. In concreto bestond de Staten-Generaal voor Cultuur uit vier debatronden over vier verschillende thema's. De resultaten van de debatten werden op 5 oktober plenair voorgesteld in de theaterzaal van de Vooruit. De inhoudelijke voorbereiding ervan lag net als bij de Staten-Generaal van het middenveld in de handen van vier werkgroepen. Deze bogen zich in de periode juni-oktober 2002 in telkens vier vergaderingen over zogenaamde actuele beleidsrelevante thema's: (1) participatie en publiekswerking, (2) de rol van de overheid, (3) de tandem vrije tijd en cultuur en (4) het cultuurbeleid in een internationale context. Op vraag van de Cel voor Cultuurbeleid participeerde telkens een staflid van de FOV aan één van de vier voorbereidende werkgroepen. Op deze manier kon de belangenbehartiger erop toezien dat in de discussie over cultuur in haar breedste betekenis, de sector van het volksontwikkingswerk niet over het hoofd werd gezien.

▪ Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding

Alhoewel de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding in de voorbije jaren een zeer bescheiden rol speelde bij de ontwikkeling van het cultuurbeleid, blijft het toch een orgaan waaraan de overheid niet zomaar kan voorbijgaan. In het kader van de vigerende advies- en inspraakregeling moet de Raad telkens worden geconsulteerd wanneer de overheid nieuwe beleidsvoorstellen wil realiseren. Parallel aan de discussie binnen de FOV over het nieuwe decreet werd ook door de Raad een advies uitgebracht over de diverse overheidsvoorstellen. De betrokkenheid van de onafhankelijke deskundigen bleef in de Raad zeer minimaal, terwijl vooral vertegenwoordigers van het werkveld voor de stoffering van de adviezen zorgden. Rond een paar facetten van het toekomstig decreet werd bijkomend werk geleverd. Zo werd de bespreking over de parameters door de Raad “gechaperonneerd”. Binnen de Raad is ook een kijk over het muurtje mogelijk. De volksontwikkeling ontmoet er vertegenwoordigers van de culturele centra, bibliotheken en amateurkunstensector. In het kader van de ontwikkelingen op het lokale beleidsniveau heeft de betrokkenheid op andere sectoren duidelijk zin.

▪ Interface Stuurgroep EVC

De Interface (de samenwerking rond levenslang en levensbreed leren tussen de beleidsdomeinen Onderwijs, Tewerkstelling, Economie en Cultuur) richtte begin 2002 een stuurgroep op rond de erkenning van eerder of elders verworven competenties, de zogenaamde EVC's. Deze stuurgroep, onder voorzitterschap van het VIZO, kreeg als taak een projectoproep uit de werken, ingediende projecten te evalueren, een advies te formuleren aan de Vlaamse Regering omtrent de geselecteerde projecten, tussentijdse bijeenkomsten met de projectpromotoren te organiseren, conclusies en beleidsvoorstellen te formuleren.

Naast het VIZO, namen ook het departement Onderwijs, de VDAB, het VIZO, SoCiuS, de VLOR, de SERV en de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding het afgelopen jaar aan de vergaderingen van deze werkgroep deel. Ook de FOV sloot medio 2002 aan. Dit laat de Federatie toe alle evoluties in dit dossier nauwgezet te volgen en erover te waken dat een zogenaamde EVC-procedure ook binnen het vrijwilligerswerk in de socio-culturele sector generaliseerbaar wordt. De EVC-procedure houdt immers in dat kennis en competenties die verworven worden via het informele circuit herkend, beoordeeld en erkend worden.

Intussen staan de werkzaamheden van de stuurgroep al zo ver dat vijf van de vijftien ingediende projectvoorstellen die voldeden aan vooropgestelde beoordelingscriteria, werden geselecteerd. Het betreft onder meer een project van Toerisme Vlaanderen rond een EVC-procedure voor gidsen en reisleiders.

▪ SoCiuS Reflectiegroep EVC

Het werkterrein van de EVC-stuurgroep van de Interface (zie hierboven) was voor SoCiuS een aanleiding om een reflectiegroep rond het onderwerp van eerder of elders verworven competenties op te richten. De reflectiegroep bestaat uit sociaal-culturele organisaties die onder meer werken rond natuur- en milieueducatie en kunsteducatie. Ook een vertegenwoordiger van de FOV zit mee rond de tafel.

De reflectiegroep functioneert als een klankbord voor het geselecteerde EVC-project rond reisleiders en gidsen. Toerisme Vlaanderen is de hoofdpromotor van dat project, dat voorts wordt gestuurd door de VDAB, SoCiuS, ... Ook het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie,

een erkende instelling binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk, is betrokken partij bij dit project dat niet alleen over natuurgidsen gaat, maar ook over toeristische gidsen, reis-begeleiders en museumgidsen. In een eerste fase gaf de reflectiegroep vooral feedback op het projectvoorstel. In de laatste maanden van 2002 nodigde de groep ook de sector van het volksontwikkelingswerk uit om vrijwilligers aan te brengen voor een experimentele EVC-procedure. Het is de bedoeling via deze experimentele procedure competenties die worden opgedaan via “het al doende leren” te valoriseren en in een standaard te gieten. Het belang van de persoonlijke ontplooiing van het individu staat centraal in de EVC-procedure. Aan de hand van een portfoliomethodiek zullen alle formeel en informeel opgedane ervaringen geïnventariseerd worden.

De FOV volgt de werkzaamheden van de reflectiegroep op en ziet haar taak in functie van de aspecten die te maken hebben met belangenbehartiging en het formuleren van beleidsaanbevelingen. Het erkennen van competenties via informele circuits is in Vlaanderen een nog zo goed als braakliggend terrein. Maar omdat ook in het kader van het levenslang en levensbreed leren het alsmaar belangrijker wordt om kennis en competenties in een brede betekenis te vatten en zichtbaar te maken, wenst de FOV erop toe te zien dat de volksontwikkelingssector hier geen kansen mist.

▪ **SoCiuS Stuurgroep volkshogescholen-project**

In de schoot van SoCiuS functioneert een stuurgroep die de totstandkoming van de regionale volkshogescholen coacht. In deze stuurgroep zitten vertegenwoordigers van Kabinet, Administratie, opleidingsinstituten en werkveld. Voor het werkveld is ook de FOV aangezocht. Tijdens de bijeenkomsten werd overlegd over de manier waarop de ondersteuning vanuit SoCiuS kan plaatsvinden. Ook de financiering in de oprichtingsfase van de inspanningen die door de huidige erkende organisaties worden geleverd, werd er vastgelegd. De stuurgroep functioneerde als een soort klankbordgroep voor de ontwikkelingen op het terrein. Met de decreetperikelen was het immers geen sinecure om de actoren ter plaatse te blijven motiveren voor de oprichting van de volkshogescholen. De SoCiuS-medewerkers probeerden zo goed als mogelijk de vooropgestelde oprichtingsfasen met de betrokkenen af te wikkelen.

▪ **SoCiuS Werkgroep Lokaal Cultuurbeleid**

In het kader van het decreet voor lokaal cultuurbeleid ontplooit SoCiuS een ondersteunende werking voor de landelijke en de plaatselijke sociaal-culturele verenigingen. In de praktijk blijkt immers dat heel wat lokale afdelingen zich onvoldoende betrokken voelen of onvoldoende op de hoogte zijn van de middelen die voor dit decreet bestaan, om uitdagingen op het vlak van het lokaal cultuurbeleid aan te gaan.

Nadat tijdens de FOV-werkgroepbijeenkomsten van februari door Gunter Claes (SoCiuS) een algemene toelichting werd gegeven bij het decreet voor het lokaal cultuurbeleid, volgde op de FOV-werkgroep van mei een overleg over de richting van de ondersteuning door het steunpunt. In functie daarvan werd ook een beknopte vragenlijst naar alle FOV-lidorganisaties gestuurd. Kort daarna werd door SoCiuS een overleggroep over lokaal cultuurbeleid in het leven geroepen. De FOV zetelde in deze overleggroep met het oog op het formuleren van sectorspecifieke aanbevelingen. De overleggroep trachtte in eerste instantie na te gaan hoe sociaal-culturele organisaties omgaan met het decreet lokaal cultuurbeleid en welke

knelpunten zij ervaren. Er werd door de overleggroep ook een denkkader voorgelegd dat zowel het steunpunt als de belangenbehartiger in staat moeten stellen om aanbevelingen daarover te formuleren. De overleggroep ging voorts ook dieper in op de inspraak, de participatie en de toepassing op de cultuurraden zoals geformuleerd in het ontwerp van gemeentedecreet. Tot slot werden in 2002 op het niveau van de overleggroep ook activiteiten gepland, waaronder een studiedag over inspraak en advisering in de culturele sector. Ook de aanmaak van een brochure voor de bestuursleden van lokale afdelingen en vertegenwoordigers van de sociaal-culturele sector in een cultuurraad, evenals een inbreng in de introductiecursus voor cultuurbeleidscoördinatoren en in de thematische vormingssessies voor lokale cultuurambtenaren staan op de agenda voor 2003.

▪ **SoCiuS Werkgroep De Grote Leerweek**

Vanuit de invalshoek van het sociaal-cultureel werk werden door SoCiuS de voorbereidende vergaderingen van de Grote Leerweek op het ministerie van Onderwijs van nabij gevolgd. Ter ondersteuning van de Grote leerweek-campagne van SoCiuS werd begin 2002 een werkgroep opgericht. Deze werkgroep stond in voor het aanbrengen van ideeën en activiteiten om tijdens de Grote Leerweek 2002 het volksontwikkelingswerk in de kijker te zetten. Daar de FOV het promoten van het volksontwikkelingswerk tot haar doelstellingen rekent, nam de Federatie deel aan deze werkgroep. De output van de werkgroep was onder meer een uitgebreide brochure om alle lokale afdelingen van sociaal-culturele verenigingen te enthousiasmeren om te participeren aan de Grote Leerweek. Deze brochure werd op de werkgroepbijeenkomsten van de FOV verspreid onder de leden.

▪ **VLOR, Onderwijsraad, RISO Oost-Vlaanderen, Basiseducatie Gent, ...**

De FOV is op een rechtstreekse of onrechtstreekse manier betrokken bij de ontwikkelingen in aanverwante sectoren. Zo wordt in de onderwijscontext geparticipeerd aan de Raad voor Volwassenenonderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad, de Onderwijsraad van de Erasmus-hogeschool en het beleid van het Centrum voor Basiseducatie in Gent. Dit gebeurt telkens expliciet als vertegenwoordiger van de sociaal-culturele sector. De raakvlakken tussen de diverse beleidsdomeinen zijn immers groot en de laatste tijd explicieter. De ontwikkelingen op het terrein van de formele educatie hebben steeds nadrukkelijker raakvlakken met het terrein van de niet-formele educatie. In die zin is het wenselijk her en der de klok van de eigen sector te laten luiden.

In die zin moeten ook de lezingen opgevat worden die sporadisch in opleidingsinstituten en voor organisaties uit aanverwante sectoren worden gehouden. Vooral in de sector van het integratiewerk en de samenlevingsopbouw is een levendige belangstelling voor de ontwikkelingen in de sociaal-culturele sector aanwijsbaar. De participatie aan het beleid van het Regionaal Instituut voor de Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen laat toe om de spectaculaire ontwikkelingen binnen deze sector van nabij op te volgen en er de aansluiting met de sociaal-culturele sector te behartigen.

▪ **Vrijwilligerstraject Koning Boudewijnstichting**

De voorbije jaren was er heel wat aandacht voor het vrijwilligerswerk. Het internationale jaar (2001) spande daarin de kroon. Toch wekten ook specifieke publicaties politieke en maat-

schappelijke aandacht voor het onderwerp. Teneinde deze aandacht niet te verliezen en een Vlaams netwerk vrijwilligerswerk te ontwikkelen, startte de Koning Boudewijnstichting in 2002 met een verkenningstraject voor zogenaamde kernactoren. Een dertigtal organisaties werden door de Stichting uitgenodigd om een gezamenlijk traject rond vrijwilligerswerk af te leggen. Dit traject omvat zes werkdagen in 2002 en 2003 en heeft als doel de deelnemers te verrijken, nieuwe informele netwerken te vormen en een nieuw referentiekader rond het vrijwilligerswerk op te bouwen.

De FOV ging op de uitnodiging van de Koning Boudewijnstichting in en overlegde in 2002 verschillende malen rond thema's als arbeid/niet-arbeid, de nieuwe vrijwilliger, vrijwilligerswerk als middel tot maatschappelijke integratie, ... Het traject bracht de deelnemers in 2002 ook twee dagen naar Nederland voor een bezoek aan een aantal vrijwilligersprojecten.

▪ **Expertgroep Cultuurdata**

De expertgroep Cultuurdata werd opgericht in de loop van 2002 in de schoot van CultuurNet Vlaanderen en concentreert zich op de wijze waarop en de vorm waarin culturele data kunnen worden ingevoerd en beheerd in een cultuurdatabank. Een cultuurdatabank is een kruispunt-databank die een nieuwe gestructureerde informatiestroom moet teweegbrengen in een uitgebreid kluwen van organisaties die voor de invoer en verwerking van culturele data zorgen.

De expertgroep die rond dit onderwerp werkt, is samengesteld uit projectmedewerkers van CultuurNet Vlaanderen, vertegenwoordigers uit de culturele sectoren, geografische experts en partners van het Vlaamse beleidsniveau. Eenmaal kwam deze groep het afgelopen jaar samen. De FOV nam deel aan deze bijeenkomst en zag erop toe dat ook de niet-formele educatie binnen het volksontwikkelingswerk wordt opgenomen in de toekomstige databank. De expertgroep besprak ook de resultaten van een inventarisatie van buitenlandse ervaringen en ontwikkelingen op het vlak van het digitaliseren en het publieksgericht ontsluiten van culturele data. De afwerking van de Vlaamse cultuurdatabank is voorzien voor mei 2004.

▪ **Expertisegroep Cultuur-Onderwijs**

De expertisegroep Onderwijs-Cultuur werd opgericht naar aanleiding van de ondertekening van een samenwerkingsakkoord tussen de ministers Anciaux en Vanderpoorten. Dit samenwerkingsprotocol heeft als bedoeling een beleid te ontwikkelen op de verschillende niveaus waar de beleidsdomeinen Cultuur en Onderwijs elkaar raken, zowel binnen de vrije tijd, de professionele tijd als de schooltijd. Voor het ontplooiën van individuele competenties, de integratie van kunst en cultuur in het onderwijs, het bevorderen van de wisselwerking tussen leerplicht en deeltijds kunstonderwijs, en de oprichting van een steunpunt Cultuur-Onderwijs werd een structureel overleg georganiseerd tussen het departement Onderwijs en Cultuur. Per deel van het beoogd tijdspectrum werd een adviesgroep opgericht met vertegenwoordigers uit de Administratie Cultuur en het departement Onderwijs. Deze adviesgroep, die wordt bijgestaan door externe deskundigen, heeft als taak concrete aanbevelingen te formuleren.

De adviesgroep die werkt rond vrije tijd werd in 2002 op haar beurt bijgestaan door een expertisegroep, waaraan ook de FOV deelnam, en vertegenwoordigers uit de werkvelden Onderwijs en Cultuur. Deze expertisegroep wisselde ideeën uit over de rol, functies en mogelijkheden van cultuurparticipatie in de vrije tijd. Er werd ook nagedacht over de benadering van

dit onderwerp binnen het concept levenslang en levensbreed leren. De expertisegroep bracht ook een aantal elementen aan bod die expliciet door de FOV wordt opgevolgd. Zo tracht men binnen het samenwerkingsakkoord de schotten tussen Cultuur en Onderwijs te doorbreken, terwijl decretaale schotten tussen Onderwijs en Volksontwikkeling blijven bestaan. Het reguliere onderwijs kan ook leren uit de ervaringen met nieuwe leermethodes binnen het informele circuit. Voorts kwamen ook de financiering en het beleid van organisaties die rond kunstzinnige vorming werken binnen Jeugd en Volksontwikkeling aan bod. Het kabinet Cultuur schreef een ontwerp van visietekst die de knelpunten op verschillende vlakken tussen Cultuur en Onderwijs belicht. De tekst werd in de expertisegroep besproken.

▪ **Sociaal overleg**

In de loop van 2002 participeerde de FOV drie maal aan een sociaal overleg in de schoot van de werkgeversfederatie (FWSCW). Tijdens deze bijeenkomsten werden volgende onderwerpen besproken: de syndicale premie, het nieuwe KB voor de Sociale Maribel, de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord, met op dit laatste punt meer specifiek de DAC-regularisering, de loonharmonisering, de subsidies voor vorming en management, en de arbeidsvrijstelling voor oudere werknemers.

Op de eerste bijeenkomst werden de laattijdige uitbetalingen van voorschotten en eindejaarspremies aangeklaagd. Inzake de toepassing van de baremaharmonisering werden naar analogie van de jeugdsector twee mogelijkheden besproken. Ofwel zou op 1 juli 2002 worden gestart met de harmonisering van alle barema's, aan de hand van een bepaald percentage dat per jaar zou worden verhoogd tot 100% in 2005. Ofwel zouden eerst de lagere barema's worden ingevoerd en pas later de anderen. De beide voorstellen werden becijferd door de FWSCW, rekening houdend met de haalbaarheid en de voorliggende budgetten. Vervolgens werd vanuit de FWSCW een enquête gestuurd aan alle volksontwikkelingsorganisaties met de bedoeling een zo realistisch mogelijk beeld te krijgen van de mogelijke kostprijs van de baremaharmonisering. Wat de verdeling van de budgetten betreft werden twee opties uitgesproken door de leden van de FWSCW: ofwel een verdeling op basis van het aantal decretaal gesubsidieerden, ofwel een verdeling op basis van alle werknemers. De meerderheid koos uiteindelijk voor de tweede optie.

Op de laatste bijeenkomst van het afgelopen jaar werd onder meer ingegaan op de verschillende aspecten van de uitvoering van het VIA 2000. De FWSCW had in juni in samenwerking met de FOV een inventaris gemaakt van die bepalingen in het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk die op sociaalrechtelijk vlak repercussies kunnen hebben voor sociaal-culturele organisaties. Ook de vragen van de FOV-leden hieromtrent werden gebundeld. Op 4 november 2002 werd rond deze thema's een studiedag georganiseerd.

▪ **Klankbordgroep Natuur- en Milieueducatie**

In opdracht van het Departement Leefmilieu en Infrastructuur onderzocht de Universiteit Antwerpen in het voorjaar van 2002 de ontwikkeling van het Vlaams beleid op het vlak van natuur- en milieueducatie. Deze studie beoogde een aantal aanbevelingen voor een vernieuwd beleid in de context van een duurzame ontwikkeling. De FOV nam deel aan de klankbordcommissie van dit onderzoek. Deze commissie zorgde voor feedback voor de stuurgroep en het expertencomité die het onderzoek inhoudelijk leidden.

Natuur- en milieueducatie in Vlaanderen is een terrein met vele spelers. Naast overheidsorganisaties, consumentenverenigingen, vakverenigingen, beroepsverenigingen, scholen, bedrijven en KMO's hebben ook nogal wat sociaal-culturele instellingen en verenigingen educatieve pakketten rond deze thematiek. Daarom achtte de FOV het belangrijk de loop en de resultaten van dit onderzoek met aandacht te volgen.

5 COMMUNICATIE

5.1 DIGIZINE, DIGITAAL MAGAZINE OVER BELEID EN REGELGEVING IN DE VOLKSONTWIKKELING

Het jaar 2002 was de eerste volwaardige jaargang voor het FOV-digizine. Gespreid over 23 edities berichtte het digizine over belangrijke nieuwsfeiten die betrekking hebben op het beleid en de regelgeving in de sector van de volkswontwikkeling. De doelstelling van deze digitale berichtgeving is het bondig en begrijpbaar verspreiden van relevante beleidsactualia. Het FOV-digizine verschilt van andere nieuwsbrieven in de sector (zoals het e-zine van SoCiuS) door haar meer opiniërend en beschrijvend karakter.

Ondanks sporadische technische problemen met de verspreiding, was het een succesvol jaar voor de digitale nieuwsbrief. Zo was de aangroei van het aantal abonnees zonder meer succesvol. Het eerste nummer dat werd verspreid op 14 januari, kwam in de mailbox van 287 abonnees terecht. Eind december bereikte het digizine al 505 geïnteresseerden. De resultaatsindicator uit het FOV-beleidsplan ("Het aantal abonnees verdubbelt in de periode 31 december 2001 – 31 december 2005", p. 8) werd hiermee reeds bijna bereikt. Het FOV-digizine slaagde er ook in de geplande periodiciteit van twee weken aan te houden.

5.2 WEBSITE

Ook de FOV-website, die van start ging eind 2001, kon gedurende het afgelopen jaar op een groeiende belangstelling rekenen. Het aantal bezoekers steeg in 2002 spectaculair. Waar de site in de laatste 2 maanden van 2001 samen 298 bezoekers kreeg, scoorde de webstek in november en december van 2002 samen 3865 bezoekers. Sinds de start van de website hebben al meer dan 11.000 mensen hun weg gevonden naar www.fov.be.

De inhoudelijke focus van de website veranderde enigszins gedurende het afgelopen jaar. Het oorspronkelijk hoofddoel van de webstek was het verspreiden van informatie over de werking en organisatie van de FOV. Steeds meer echter traden nieuwsfeiten op de voorgrond van de site. Op vraag van lidorganisaties werden ook steeds meer beleidsdocumenten op de website downloadbaar gemaakt. Ook het rapporteren over belangrijke gebeurtenissen, zoals de FOV-acties op 22 november en 7 december 2002, zorgden voor een groeiend aantal bezoeken aan de website.

5.3 SNELBERICHTEN

De FOV-snelberichten bieden aan alle lidorganisaties van de FOV uitgebreide interne informatie over actuele beleidsonderwerpen. Een snelbericht kan ook een thematisch dossier zijn dat naast uitgebreide informatie eveneens kritische duiding meegeeft. De verspreiding ervan gebeurt met een wisselende periodiciteit, naargelang van de actualiteit en de urgentie.

In 2002 werden drie snelberichten verstuurd. Het eerste snelbericht bevatte de geactualiseerde weddenschalen voor de sector, een tweede snelbericht gaf informatie over de werkgroepen en de statutaire organen van de Federatie, het derde snelbericht gaf duiding bij het SABAM-dossier.

5.4 FOV IN DE MEDIA

In 2002 werden door de FOV twee persberichten aan de nationale pers en de vakpers verspreid. De persberichten met de titels *Ontwerptekst nieuw decreet voor FOV onaanvaardbaar* (8 januari) en *Stop onbehoorlijk bestuur* (8 november) hadden betrekking op de aanloop naar het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Naast deze persberichten riep de Federatie met een drietal mededelingen de pers op om aanwezig te zijn op de acties van 22 november en 7 december. Vooral de actie van 22 november kon op nogal wat aandacht van zowel de geschreven als de audiovisuele pers rekenen.

Ook nam de Federatie de kans te baat om naar aanleiding van de FOV-acties een Vrije Tribune aan een aantal kranten aan te bieden.

We sommen hier de titels op van de krantenartikels waarin de FOV expliciet aan bod komt:

- 12 januari 2002: *Socio-culturele sector verwerpt plannen Anciaux* (De Standaard, p. 15)
- 14 januari 2002: *Socio-culturele sector is boos op Anciaux* (De Morgen, p. 15)
- 19 januari 2002: *Weerwoord* (De Standaard, p. 14)
- 19 januari 2002: *Voor een kleurrijke toekomst (Interview)* (De Standaard, p. 14)
- 9 november 2002: *Volksontwikkeling boos om uitblijven decreet* (De Standaard, p. 14)
- 9 november 2002: *Federatie Volksontwikkelingswerk: 'Dit is een aanslag op het middenveld'* (De Morgen, p. 8)
- 9 november 2002: *Jeugdbewegingen bijna failliet* (De Morgen, p. 1)
- 12 november 2002: *Nieuwsanalyse: tussen hangen en wurgen* (De Standaard, p. 11)
- 15 november 2002: *Volgende week extra geld of er volgen acties* (De Morgen, p. 20)
- 19 november 2002: *Agalev "gaat rond met pet" voor Cultuur* (De Standaard, p. 10)
- 19 november 2002: *'Als alle ministers een tiende betalen, is het opgelost'* (De Morgen)
- 21 november 2002: *Nieuw voorstel voor sociaal-cultureel decreet* (De Standaard, p. 11)
- 22 november 2002: *FOV blijft bij protestactie* (De Morgen, p. 19)
- 23 november 2002: *Decreet heeft catastrofale gevolgen* (De Standaard, p. 18)
- 23 november 2002: *Socio-cultureel protest* (De Morgen, p. 33)
- 23 november 2002: *Sociaal-cultureel werk krijgt 4 miljoen euro extra* (De Financieel-Economische Tijd, p. 3)
- 6 december 2002: *De minister belazert ons* (Vrije Tribune) (De Standaard, p. 10)

De persberichten en acties van de FOV resulteerden ook in verschillende aankondigingen en artikels in publicaties zoals SoCiuS-e-zine, Diagonaal (Vlaams Minderhedencentrum),

Nieuwsbrief (VVC), Cultuur Lokaal e-zine, Toekomst e-zine (Kleurrijk Vlaanderen). Ook de ledenbladen, tijdschriften, programmabladen en websites van de FOV-leden besteedden in 2002 ruime aandacht aan de acties van de FOV.

6 BIJLAGEN

6.1 ALGEMENE VERGADERING

▪ Vergaderdata

De Algemene Vergadering vergaderde in het jaar 2002 tweemaal: 22/03 en 8/11.

▪ Documenten

D 017	22/03/02	Jaarverslag 2001
D 018	22/03/02	Jaarrekening 2001
D 019	22/03/02	Balans 31.12.2001
D 020	22/03/02	Aangepaste begroting 2002
D 021	22/03/02	Toelichting bij de aanpassing van de begroting 2002
D 022	08/11/02	Ontwerp begroting 2003
D 023	08/11/02	AV 8/11/02: Statutenwijziging en verkiezingen
D 024	08/11/02	Actualiteitsmotie Stop het onbehoorlijk bestuur

6.2 RAAD VAN BEHEER

▪ Vergaderdata

De Raad van Beheer vergaderde in het jaar 2002 twaalfmaal: 08/01, 18/01, 18/02, 15/03, 19/04, 24/05, 14/06, 03/09, 20/09, 18/10, 21/11, 13/12.

▪ Documenten

D 082	08/01/02	Ontwerp van FOV-standpunt bij voorontwerp van decreet SCW
D 082bis	08/01/02	Ontwerp van FOV-standpunt bij voorontwerp van decreet SCW – Enkele bedenkingen
D 082ter	08/01/02	Ontwerp van FOV-standpunt bij voorontwerp van decreet SCW – Voorstel van wijziging
D 083	08/01/02	Standpuntbepaling FOV
D 084	08/01/02	Effecten nieuw decreet instellingen (betoelaging en urennormen)
D 085	18/02/02	Jaarrekeningen 2001
D 086	18/02/02	Balans 31.12.2001
D 086bis	18/02/02	Balans 31.12.2001
D 087	18/02/02	Ontwerp van FOV-standpunt bij het ontwerpreglement cultuurspreidende initiatieven
D 089	18/02/02	Vorbereidend document
D 089bis	18/02/02	Alternatief voorstel
D 090	18/02/02	Sabam: chronologisch overzicht van de ondernomen acties
D 091	22/02/02	Balans 31.12.2001
D 092	22/02/02	Balans 31.12.2001 – na reservering
D 093	22/02/02	Accountantsverslag
D 094	22/02/02	Toelichting bij de slotopmerking van het accountantsverslag
D 095	15/03/02	Vorbereidend document
D 096	15/03/02	Aangepaste begroting 2002
D 097	15/03/02	Toelichting bij de aanpassing van de begroting 2002
D 098	15/03/02	Sabam en aanverwanten
D 099	15/03/02	Nota nieuwe reisinwetgeving
D 100	15/03/02	Staten-Generaal Middenveld - Platformtekst
D 100bis	15/03/02	Brief uitnodiging startinitiatief SGM
D 101	19/04/02	Toelichting bij de agenda
D 102	19/04/02	Sabam – Billijke Vergoeding - Auteursrecht
D 102bis	19/04/02	Sabam – Billijke Vergoeding – Auteursrecht: wie, wat, waar en waarom
D 102ter	19/04/02	Schema Sabam
D 103	19/04/02	Stafcontacten
D 104	19/04/02	Informatie over Staten-Generaal Middenveld
D 105	19/04/02	Voorontwerp strategische adviesraden
D 106	24/05/02	Toelichting bij de agenda
D 107	14/06/02	Effecten van het sociaal-cultureel beleid voor allochtonen
D 108	14/06/02	Toelichting bij de agenda
D 109	14/06/02	Budgetcontrole januari-mei 2002
D 110	14/06/02	Voorstellen vanuit de FOV ad-hocwerkgroep Sabam
D 111	14/06/02	Vacature
D 112	03/09/02	Vorbereiding standpuntbepaling
D 113	03/09/02	FOV-standpunt over het ontwerp van decreet voor het SCW
D 114	03/09/02	FOV-standpunt decreet 3 september 2002

D 115	20/09/02	Algemene Vergadering 8 november 2002: statutenwijziging en verkiezingen
D 116	20/09/02	Onderhoud minister
D 117	08/10/02	Kabinetsnota over het FOV-standpunt bij het decreet
D 118	18/10/02	Jaarplan 2003
D 119	18/10/02	Toelichting bij de agenda
D 120	18/10/02	Individuele jaarplannen 2003
D 121	18/10/02	Budgetcontrole januari-september 2002
D 122	18/10/02	Ontwerp begroting 2003
D 123	18/10/02	Overleg SoCiuS en FOV – V 002
D 124	18/10/02	BS – KB tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers
D 125	21/11/02	Toelichting bij de agenda
D 126	21/11/02	EVC-project
D 127	13/12/02	Toelichting bij de agenda
D 127bijl 1	13/12/02	Aanpassing financiering decreet
D 127bijl 2	13/12/02	Effecten decreet versie 22/11/02
D 127bijl 3	13/12/02	Cultuurspreidende initiatieven – reglement voor de organisatoren van podium
D 127bijl 4	13/12/02	Cultuurspreidende initiatieven – reglement voor het aanbod podium
D 127bijl 5	13/12/02	Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding
D 127bijl 6	13/12/02	Brief aan politici
D 127bijl 7	13/12/02	Subsidies Volksontwikkeling 1999-2005

▪ **Samenstelling**

Tijdens de bijeenkomst van de Algemene Vergadering van 8 november 2002 werd een nieuwe Raad van Beheer samengesteld. 4 leden waren niet opnieuw kandidaat (Hüseyin Aydinli, Gio De Weerd, Jozef Stuer en Francly Van der Wildt). Jokke Rombouts was eerder ontslag-nemend.

Na de verkiezing van 8 november ziet de huidige Raad van Beheer er als volgt uit:

Werksoort verenigingen (9 mandaten)

- De Schrijver Lieve
- Desmedt Luc
- Desmet Ingrid
- Geeroms Jul
- Marzo Fernando
- Teirlinck Rudi
- Van Espen Carina
- Vrancken An
- Warson Peter

Werksoort instellingen (7 mandaten)

- Custers An
- De Vos Luk
- Firlefyn Greet
- Loose John
- Nelen Ludo
- Van Hoofstadt Lieve
- Van Neyghem Karien

Werksoort diensten (3 mandaten)

- Janssens Diederik
- Valkenborg Jos

- Vermeersch Kristien

▪ **Aanwezigheden**

Bijeenkomsten Raad van Beheer	Totaal (12)
--	--------------------

Aydinli Hüseyin	7
Custers An	10
De Schrijver Lieve*	1
De Vos Luk	5
Desmedt Luc	12
Desmet Ingrid*	2
De Weerd Gio	6
Firlefyn Greet	9
Geeroms Jul	9
Janssens Diederik*	1
Loose John	11
Marzo Fernando*	1
Nelen Ludo	6
Rombouts Jokke	0
Stuer Jozef	10
Teirlinck Rudi	11
Valkenborg Jos	9
Van der Wildt Francy	0
Van Espen Carina*	5
Van Hoofstadt Lieve	10
Van Neyghem Karien	7
Vermeersch Kristien	11
Vrancken An	9
Warson Peter	12

* werden verkozen tot lid van de Raad van Beheer door de Algemene Vergadering van 8 november 2002.

6.3 DAGELIJKS BESTUUR

▪ Vergaderdata

Het Dagelijks Bestuur vergaderde 2002 tienmaal: 08/01, 05/03, 16/04, 14/05, 11/06, 28/08, 10/09, 08/10, 12/11 en 03/12.

▪ Documenten

D 018	08/01/02	Toelichting bij de agenda
D 019	05/02/02	Toelichting bij de agenda
D 020	05/02/02	Jaarrekening 2001
D 020bis	05/02/02	Jaarrekening 2001 Toelichting
D 021	02/02/02	Balans 31.12.2001
D 022	05/03/02	Nota betreffende de actualisering van de Reisinwetgeving
D 023	05/03/02	Toelichting bij de agenda
D 024	05/03/02	Toelichting bij de aanpassing van de begroting 2002
D 025	16/04/02	Toelichting bij de agenda
D 026	16/04/02	Sabam – Billijke vergoeding - Auteursrecht
D 027	28/08/02	Toelichting bij de agenda
D 028	10/09/02	Toelichting bij de agenda
D 029	08/10/02	Kabinetsnota over het FOV-standpunt bij het decreet
D 030	08/10/02	Jaarplan 2003
D 031	08/10/02	Toelichting bij de agenda
D 032	08/10/02	Budgetcontrole januari-september 2002
D 033	08/10/02	Ontwerp begroting 2003
D 034	03/12/02	Toelichting bij de agenda

▪ Samenstelling

Tijdens de bijeenkomst van de Raad van Beheer op 8 november 2002 werd het Dagelijks Bestuur opnieuw samengesteld en werden de functies verdeeld.

- Peter Warson, verenigingen, voorzitter
- Lieve Van Hoofstadt, instellingen, ondervoorzitter
- Jos Valkenburg, diensten, ondervoorzitter
- Luc Desmedt, verenigingen, secretaris
- Kristien Vermeersch, diensten, penningmeester
- John Loose, instellingen, lid

▪ Aanwezigheden

Bijeenkomsten Dagelijks Bestuur	Totaal (13)
------------------------------------	-------------

Desmedt Luc	13
De Weerd Gio	9
Loose John	13
Valkenburg Jos*	1
Van Hoofstadt Lieve	12
Vermeersch Kristien	8
Warson Peter	13

* verkozen tot lid van het Dagelijks Bestuur op 8 november 2002

6.4 WERKGROEP DIENSTEN

▪ Vergaderdata

De werkgroep Diensten vergaderde achtmaal in 2002: 25/01, 29/3, 25/04, 31/05, 28/06, 27/09, 25/10, 29/11, 20/12

▪ Documenten

D 014	29/03/02	Decreettekst 15 maart 2002
D 015	25/04/02	Tekst Reorganisatie van het beleidsaspect 'Vorming' – operationalisering van de Interface
D 016	25/04/02	Afstemming diverse initiatieven
D 017	31/05/02	Probleempunten bij de diensten (ter voorbereiding van een standpuntbepaling)
D 018	28/06/02	Vorbereiding standpuntbepaling diensten
D 019	27/09/02	Nota probleempunten decreet
D 020	27/09/02	Evaluatie FOV-werkgroepen – Resultaten enquête
D 021	25/10/02	Kabinetsnota over het FOV-standpunt bij het decreet
D 022	25/10/02	Over de samenstelling van beoordelingscommissies

▪ Aanwezigheden

Bijeenkomsten diensten Organisaties	Totaal (8)
--	------------

Aanzet	6
Bond zonder naam	0
Centrum voor Lezen en Informatie	4
Cultuur voor Doven	5
De Wakkere Burger	4
Educatie Limburgs Landschap	5
Forum voor Vredesactie	1
Gezin en Handicap	7
Groene Dag	5
Humanistisch Vrijzinnige Dienst	6
IMAVO	0
Integraal	1
IDGP	6
KCLB	8
Koerdisch Instituut	4
Langzaam Verkeer	4
Lidas	7
Liga voor Mensenrechten	0
Natuurlijk Genezen	0
Netwerk Vlaanderen	6
Pax Christi Vlaanderen	5
Plattelandsontwikkeling	0
R. Steiner Academie	3
Socialistische Vrouwen	7

Sporta	3
SIG	7
Talome	4
Tibetaans Instituut	7
VAKA	4
VIBE	7
Vlaamse Dienst Autisme	2
Vlaamse Esperantobond	1
Vrede	2
Welzijnszorg	7
Wereldmediatheek	0
Zit Stil	7

6.5 WERKGROEP INSTELLINGEN

▪ Vergaderdata

De werkgroep Instellingen vergaderde negenmaal in 2002: 31/01, 28/02, 28/3, 30/05, 27/06, 26/09, 24/10, 28/11, 19/12

Een aparte subwerkgroep Instellingen werkend met personen met een handicap vergaderde éénmaal: 21/05

Een aparte subwerkgroep Gespecialiseerde vormingsinstellingen vergaderde tweemaal: 22/05, 30/05

▪ Documenten

D 024	21/01/02	Snelle enquête bij de instellingen
D 025	21/01/02	Enquête volkshogescholen
D 026	28/02/02	FOV-voorstel vergeleken met kabinetsvoorstel (1,5 €/inwoner)
D 027	28/02/02	FOV-voorstel vergeleken met kabinetsvoorstel (1,5 €/inwoner) en de huidige en toekomstige besteding
D 028	28/03/02	Gevolgen uurwaarde 110 euro voor gespecialiseerde instellingen
D 029	28/03/02	Gevolgen uurwaarde 120 euro voor gespecialiseerde instellingen
D 030	28/03/02	
D 031	28/03/02	Decreettekst 15 maart 2002 – Memorie van toelichting
D 032	25/04/02	Tekst Reorganisatie van het beleidsaspect 'Vorming' – operationalisering van de interface
D 033	25/04/02	Afstemming diverse initiatieven
D 034	22/05/02	Standpunt FOV inzake niet-formele educatie (subgroep gespecialiseerde instellingen)
D 035	27/06/02	Vorbereiding standpuntbepaling instellingen
D 036	26/09/02	Nota probleempunten decreet
D 037	26/09/02	Evaluatie FOV-werkgroepen – Resultaten enquête
D 038	24/10/02	Kabinetsnota over het FOV-standpunt bij het decreet
D 039	19/12/02	Over de samenstelling van beoordelingscommissies

▪ Aanwezigheden

Bijeenkomsten instellingen Organisatie	Totaal (9)
ABVV- Werklozenwerking	1
Arcademia	8
ARVO	7
Ampersand	7
CCV	6
CVN	6
De Brug	3
De Facto	8
De Kei	8
Educo	5
Elcker-ik VAAC	3

Elcker-ik VHS	9
Handicum	1
Het Grote Plein	9
IVV	3
Interactie Academie	8
Motief	9
Natuurlijk Genezen*	3
De Wielewaal	1
Oost West Centrum	0
Perspectief	8
PRH	9
Prisma	4
SV IRO	8
SV IVC-Omschakelen	7
SV SHD	9
SV Tievo-VMG	3
SV TDL-UPV	4
Seniorenvorming Vlaanderen	9
SERVO	9
Stadsland	9
Stichting LDR	7
TOV	3
Toemeka	2
Triskel	2
VFFW*	2
VIBEG	3
Vlaams Centrum WV	7
Vlied	5
Vormingsinstituut Rode Kruis	8
Werknemerswelzijn	4
Wisper	3
WIV	0
Zorg-Saam	7

* nam als niet-instelling deel aan de werkzaamheden

6.6 WERKGROEP VERENIGINGEN

▪ Vergaderdata

De werkgroep Verenigingen vergaderde negenmaal in 2002: 30/01, 27/02, 27/3, 29/05, 26/06, 25/09, 23/10, 27/11, 18/12

▪ Documenten

D 016	30/01/02	FOV-voorstel over de verdeling van subsidies culturele manifestaties
D 017	27/03/02	Decreettekst 15 maart 2002
D 018	27/03/02	Aantal afdelingen 2000 onderdeel verenigingen
D 019	27/03/02	Minimaal 50 afd. onderdeel verenigingen
D 020	27/03/02	Minimaal 50 afd. en hierop 30 % onderdeel verenigingen
D 021	25/04/02	Tekst Reorganisatie van het beleidsaspect 'Vorming' – operationalisering van de interface
D 022	25/04/02	Afstemming diverse initiatieven
D 023	29/05/02	Beknpte omschrijving van het concept 'sociaal-culturele methodiek'
D 024	26/06/02	Artikelsgewijze bespreking van de decreettekst van 29/04/2002
D 025	25/09/02	Nota probleempunten decreet
D 026	25/09/02	Evaluatie FOV-werkgroepen – Resultaten enquête
D 027	23/10/02	Kabinetsnota over het FOV-standpunt bij het decreet
D 028	23/10/02	Over de samenstelling van beoordelingscommissies
D 029	27/11/02	Aanpassing financiering decreet
D 030	27/11/02	Effecten voor de 21 kleinste verenigingen
D 031	18/12/02	Cultuurspreidende initiatieven – Reglement voor het aanbod podium
D 032	18/12/02	Cultuurspreidende initiatieven – Reglement voor de organisatoren van podium

▪ Aanwezigheden

Bijeenkomsten verenigingen Organisatie	Totaal (9)
A. Vermeylenfonds	8
Acli	1
Amnesty International	0
ATB De Natuurvrienden	1
CRM	6
CSC-Vormingswerk (Curieus)	2
Culturele Centrale	4
Davidsfonds	5
EVO	0
FMDO	0
FMV	0
Fed. Vlaamse Simileskringen	0
Fed. Vlaamse Vrouwengroepen	3
Fed. Wg Homoseksualiteit	1
FVK-Rodenbachfonds	6

Gezinsbond	9
Het Vlaamse Kruis	8
Humanistisch Vrijzinnig Vormingswerk	8
Internationaal Comité	2
KVLV	6
KAV	7
KBG	4
KWB	7
KVG-Vorming	7
Landelijke Gilden	4
Landelijke Vormingsdienst voor Zelfstandigen	4
Latijns-Amerikaanse Fed.	0
LBV	3
Liberale Vrouwen	7
Markant	5
Masereelfonds	6
Socio-Cultureel Centrum SVV	6
Turkse Unie	6
Unizo-Vorming	3
Vakantiegoegens	2
VELT	7
Verbond van Senioren	7
Verbond VOS	4
VOEM	0
VVVG	5
VCOV	2
VFSG	4
VFG	0
Vlaamse Volksbeweging	6
Vormingswerk voor Weduwen	0
VTB-VAB	4
Willemsfonds	9
Ziekenzorg CM	3
Peter Warson	9

6.7 AD-HOCWERKGROEP MIGRANTENVERENIGINGEN

▪ Vergaderdata

De werkgroep migrantenverenigingen vergaderde driemaal in 2002: 21/01, 25/3, 16/10

▪ Documenten

D 004	25/03/02	Decreettekst 15 maart 2002
D 005	25/03/02	NN
D 006	25/03/02	Enkele cijfergegevens in verband met de activiteitensubsidies
D 007	27/09/02	Effecten van het sociaal-cultureel beleid voor allochtonen

▪ Aanwezigheden

Bijeenkomsten migrantenverenigingen Organisatie	Totaal (3)
---	------------

Acli	3
FMDO	1
FMV	0
Internationaal Comité	3
Latijns-Amerikaanse Fed.	0
Turkse Unie	2
VOEM	0

6.8 AD-HOCWERKGROEP SABAM

▪ Vergaderdata

De werkgroep Sabam vergaderde zesmaal in 2002: 04/3, 22/04, 04/06, 01/07, 11/09, 3/12.

▪ Documenten

D 001	04/03/02	Kort verslag speciale werkgroep 14/02/02
D 002	04/03/02	Overleg met Sabam 18/02/02
D 003	04/03/02	Voorstel gezamenlijk standpunt sociaal-culturele sector
D 004	18/03/02	Sabam en aanverwanten
D 005	04/06/02	Fax Sabam tarifieringssysteem
D 006	04/06/02	Eerste werknota ivm tarieven voor de kernactiviteiten
D 007	01/07/02	Voorstellen vanuit de FOV ad-hocwerkgroep Sabam

▪ Aanwezigheden

Bijeenkomsten Sabam Organisatie	Totaal (6)
------------------------------------	------------

Davidsfonds	6
KAV	5

KBG Seniorensport	3
KVG-Vorming	4
Warson Peter	5

6.9 LEDENLIJST PER 31.12.2002

▪ Instellingen

ABVV – WERKLOZENWERKING, Hoogstraat 42, 1000 Brussel
tel.: 02/289.01.90, fax: 02/289.01.89, e-mail: wlw@vlaams.abvv.be

ARCADEMIA, Sint-Jacobsmarkt 9-13, 2000 Antwerpen
tel.: 03/220.46.95, fax: 03/220.47.51, e-mail: dorine.vandesande@ufsia.ac.be

ARVO, Tervuursesteenweg 564, 1982 Elewijt
tel.: 015/62.72.60, fax: 015/62.72.63, e-mail: arvo@belcom.be

AMPERSAND, Hoogpoort 50, 9000 Gent
tel.: 09/269.17.47, fax: 09/233.42.36, e-mail: goedele@amarant.be

CENTRUM VOOR CHRISTELIJK VORMINGSWERK (CCV), Abdij van Park 6, 3001 Heverlee
tel.: 016/38.98.91, fax: 016/38.98.94, e-mail: info@ccv.be

CENTRUM VOOR NATUUR- EN MILIEU-EDUCATIE (CVN), Ommeganckstraat 20, 2018 Antwerpen
tel.: 03/226.02.91, fax: 03/233.59.97, e-mail: c.v.n@ping.be

DE BRUG, Borggravevijverstraat 5, 3500 Hasselt
tel.: 011/22.69.31, fax: 011/23.43.65, e-mail: VzwDeBrug@busmail.net

DE FACTO, Maria-Theresiastraat 20, 3000 Leuven
tel.: 016/20.58.56, fax: 016/29.51.12, e-mail: praxis.vormingsdienst@planetinternet.be

DE KEI, Drakenhoflaan 33, 2100 Deurne
tel.: 03/366.41.11, fax: 03/366.55.69, e-mail: info@dekei.be

EDUCO, Koningsstraat 203, 1210 Brussel
tel.: 02/227.41.41, fax: 02/219.47.61, e-mail: educov@acv-csc.be

ELCKER-IK VAAC, Breughelstraat 31, 2018 Antwerpen
tel.: 03/218.65.60, fax: 03/281.02.45, e-mail: elckerik@yucom.be

ELCKER-IK VOLKSHOGESCHOLEN, Bалиestraat 58, 8000 Brugge
tel.: 050/33.01.12, fax: 050/33.60.33, e-mail: volkshogeschool@online.be

HANDICUM, Schoolstraat 3, 9960 Assenede
tel.: 09/344.98.92, fax: 09/343.03.42, e-mail: gw@krekenland.be

HET GROTE PLEIN, Kroonstraat 48, 1750 Lennik
tel.: 02/532.13.05, fax: 02/531.01.20, e-mail: veerle@hetgroteplein.be

INSTITUUT VOOR VAKBONDSVORMING (IVV), Hoogstraat 42, 1000 Brussel
tel.: 02/506.83.71, fax: 02/506.82.47, e-mail: ivv@vlaams.abvv.be

INTERACTIE-ACADEMIE, Van Schoonbekestraat 33, 2018 Antwerpen
tel.: 03/237.01.52, fax: 03/248.69.31, e-mail: secretariaat@Interactie-Academie.be

MOTIEF, Sint-Vincentiusplein 1, 1140 Brussel
tel.: 02/241.90.25, fax: 02/241.90.25, e-mail: vzw.motief@compaqnet.be

NATUUR- EN MILIEU-EDUCATIE DE WIELEWAAL, Graatakker 11, 2300 Turnhout
tel.: 014/47.29.50, fax: 014/47.29.51, e-mail: info@wielwaal.be

OOST WEST CENTRUM, Consciencestraat 44, 2018 Antwerpen
tel.: 03/230.13.82, fax: 03/281.21.81, e-mail: info@owc.be

PERSPECTIEF, Lange Vesting 112, 8200 Brugge
tel.: 050/45.40.00, fax: 050/45.40.01, e-mail: info@moritoen.be

PRH - PERSOONLIJKHEID EN RELATIES, Otto Veniusstraat 15, 2000 Antwerpen
tel.: 03/226.53.25, fax: 03/231.51.19, e-mail: info@prh.be

PRISMA, Kroonstraat 1, 1750 Lennik
tel.: 02/360.23.75, fax: 02/365.07.55, e-mail: prisma@advalvas.be

SAMENWERKINGSVERBAND IMPULS-REFLEKS-ORIS, Leuvensesteenweg 47, 3200 Aarschot
tel.: 016/56.95.68, fax: 016/56.15.70, e-mail: info@impulsvorming.be

SAMENWERKINGSVERBAND IVC-OMSCHAKELEN, Min. Vande Peereboomlaan 27, 8500 Kortrijk
tel.: 056/21.10.26, fax: 056/22.76.58, e-mail: ivc@ping.be

SAMENWERKINGSVERBAND SAMEN-DE HARP-DIALOOG, Blijde Inkomststraat 109,
3000 Leuven tel.: 016/23.26.49, fax: 016/22.21.31, e-mail: shd@dialogo.be

SAMENWERKINGSVERBAND TDL-UPV, Paardenmarkt 111, 2000 Antwerpen
tel.: 03/234.22.19, fax: 03/232.67.89, e-mail: lucneyt@yucom.be

SAMENWERKINGSVERBAND TIEVO-VMG, Pastorijstraat 118, 3300 Tienen
tel.: 016/80.46.16, fax: 016/80.46.17, e-mail: tievo@planetinternet.be

SENIORENVORMING VLAANDEREN, Maastrichtersteenweg 254, 3500 Hasselt
tel.: 011/23.68.28, fax: 011/23.67.80, e-mail: info@.impact-svv.com

SERVO, Voskenslaan 167, 9000 Gent
tel.: 09/220.70.00, fax: 09/220.76.25, e-mail: relatiestudio@pandora.be

STADSLAND, Boomgaardstraat 215, 2018 Antwerpen
tel.: 03/230.02.22, fax: 03/230.90.19, e-mail: stadsland@pandora.be

STICHTING-LODEWIJK DE RAET, Liedtsstraat 27-29, 1030 Brussel
tel.: 02/240.95.00, fax: 02/242.26.10, e-mail: info@stichtingderaeet.be

THEATEROPLEIDING VLAANDEREN, Spitaalpoortstraat 50, 9000 Gent
tel.: 09/228.70.92, fax: 09/228.70.92, e-mail: icva@skynet.be

TOEMEKA, Filosofenfontein, Waversebaan 352/2, 3001 Heverlee
tel.: 016/40.69.61, fax: 016/40.76.92, e-mail: toemeka@chello.be

TRISKEL, Paleizenstraat 90 Verd. 5, 1030 Brussel
tel.: 02/241.18.98, fax: 02/245.65.36, e-mail: info@iteco.ngonet.be

VIBEG, Maria-Theresiastraat 114, 3000 Leuven
tel.: 016/23.51.21, fax: 016/23.09.93, e-mail: vzw.vibeg@pandora.be

VLAAMS CENTRUM VOOR WERKNEMERSVORMING, Haachtsesteenweg 579,
1031 Brussel tel.: 02/246.37.63, fax: 02/243.78.56, e-mail: luk.vandenpoel@acw.be

VLAAMSE FEDERATIE FORENSISCH WELZIJNSWERK, Kronenburgstraat 34, 2000
Antwerpen tel.: 03/366.39.31, fax: 366.11.58, e-mail: vffw@steunpunt.be

VLIED, Papegaaistraat 69, 9000 Gent
tel.: 09/269.10.70, fax: 09/233.04.59, e-mail: info@vlied.be

VORMINGSINSTITUUT RODE KRUIS VLAANDEREN, Vleurgatsesteenweg 98, 1050
Brussel tel.: 02/349.55.71, fax: 02/349.53.33, e-mail: bert.dehaerne@redcross-fl.be

WERKNEMERSWELZIJN, Culturele centrale van de ACLVB A60, Koning Albertlaan 95,
9000 Gent tel.: 09/222.57.51, fax: 09/221.04.74, e-mail: wwz@ap.be

WISPER, Diestsesteenweg 104, 3010 Kessel-Lo
tel.: 016/25.16.21, fax: 016/25.89.94, info@wisper.be

WIV, Lijnmolenstraat 151, 9040 Sint-Amandsberg
tel.: 09/228.24.11, fax: 09/238.24.30, e-mail: werkcentrum@pandora.be

ZORG-SAAM, Remylaan 4 B, 3018 Wijgmaal-Leuven
tel.: 016/24.39.75, fax: 016/24.39.71, e-mail: zorgsaam@zorgsaam.be

▪ Diensten

AANZET, Kazernestraat 68, 1000 Brussel
tel.: 02/504.01.46, fax: 02/513.98.31, e-mail: aanzet@tiscalinet.be

BOND ZONDER NAAM, Sint-Jacobsmarkt 39, 2000 Antwerpen
tel.: 03/232.32.83, fax: 03/227.03.82, e-mail: bzn@bzn.be

BRUKSELBINNENSTEBUITEN, Arteveldestraat 124, 1000 Brussel
tel.: 02/218.38.78, fax: geen, e-mail: bruksel@skynet.be

CENTRUM VOOR LEZEN EN INFORMATIE (LINC), Maria-Theresiastraat 20, 3000 Leuven
tel.: 016/31.66.00, fax: 016/31.66.01, e-mail: linc@ping.be

CENTRUM ZIT STIL, Heistraat 321, 2610 Wilrijk
tel.: 03/830.30.25, fax: 03/825.20.72, e-mail: info@zitstil.be

CULTUUR VOOR DOVEN, Coupure Rechts 314, 9000 Gent
tel.: 09/228.59.79, fax: 09/238.39.23, e-mail: cultuur.voor.doven@pandora.be

DE WAKKERE BURGER, Liedtsstraat 27-29, 1030 Brussel
tel.: 02/240.95.25, fax: 02/242.26.10, e-mail: de.wakkere.burger@unicall.be

EDUCATIE LIMBURGS LANDSCHAP, Dekenstraat 39, 3550 Heusden-Zolder
tel.: 011/53.02.50, fax: 011/53.02.59, e-mail: limburgs-landschap@pi.be

FORUM VOOR VREDESACTIE, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
tel.: 03/281.68.39, fax: 03/281.68.79, e-mail: forum@vredesactie.be

GEZIN EN HANDICAP, A. Goemaerelei 66, 2018 Antwerpen
tel.: 03/216.29.90, fax: 03/248.14.42, e-mail: gezinhandicap@kvg.be

GROENE DAG, Woestijnveldweg 20, 1760 Roosdaal
tel.: 054/33.20.46, fax: 054/33.00.31, e-mail: info@groenedag.org

HUMANISTISCH VRIJZINNIGE DIENST (HVD), Lange Leemstraat 57, 2018 Antwerpen
tel.: 03/233.70.32, fax: 03/233.55.13, e-mail: human@pandora.be

INSTITUUT VOOR MARXISTISCHE VORMING (IMAVO), Kazernestraat 33 bus 10, 1000 Brussel
tel.: 02/514.00.08, fax: 02/514.00.08, e-mail: imavo.vmt@pi.be

INTEGRAAL, Spastraat 8, 1000 Brussel
tel.: 02/238.04.71, fax: 02/238.04.70, e-mail: integraal@kmonet.be

INTERDIOCESANE DIENST VOOR GEZINSPASTORAAL (IDGP), Maria-Theresiacollege, Sint-Michielsstraat 6, 3000 Leuven
tel.: 016/32.84.29

KATHOLIEK CENTRUM VOOR LECTUURONFORMATIE EN BIBLIOTHEEKWERK (KCLB), Louys Frarynlaan 75 bus 3, 2050 Antwerpen
tel.: 03/272.21.46, fax: 03/773.34.66, e-mail: k.c.l.b@village.uunet.be

KOERDISCH INSTITUUT, Bonneelstraat 16, 1210 Brussel
tel.: 02/230.89.30, fax: 02/231.00.97, e-mail: info@kurdishinstitute.be

LANGZAAM VERKEER, J.P. Minckelersstraat 43 (Paviljoen A), 3000 Leuven
tel.: 016/23.94.65, fax: 016/29.02.10, e-mail: LV@langzaamverkeer.be

LIDAS, Lakenmetershuis, Vrijdagmarkt 24-25, 9000 Gent
tel.: 09/233.03.83, fax: 09/233.03.83, e-mail: lidas@online.be

LIGA VOOR MENSENRECHTEN, Van Stopenberghestraat 2, 9000 Gent
tel.: 09/223.07.38, fax: 09/223.08.48, e-mail: ligamensenrechten@club.worldonline.be

NATUURLIJK GENEZEN, Van Nevelestraat 144, 2100 Deurne
tel.: 03/325.00.40, fax: 03/325.06.62, e-mail: info@natuurlijkgenezen.be

NETWERK VLAANDEREN, Vooruitgangsstraat 333/9, 1030 Schaarbeek
tel.: 02/201.07.70, fax: 02/201.06.02, e-mail: info@netwerk-vlaanderen.be

PAX CHRISTI VLAANDEREN, Italiëlei 98 A, 2000 Antwerpen
tel.: 03/225.10.00, fax: 03/225.07.99, e-mail: paxchristi@paxchristi.be

PLATTELANDSONTWIKKELING VZW, Nieuwevaart 117, 9000 Gent
tel.: 09/233.51.51, fax: 09/233.94.54, e-mail: platteland@skynet.be

RUDOLF STEINER ACADEMIE, Nachtegaalstraat 8, 2060 Antwerpen
tel.: 03/237.87.10, fax: 03/257.16.54, e-mail: rsacademie@online.be

SPORTA, Geneinde 2, 2260 Tongerlo
tel.: 014/54.15.49, fax: 014/54.12.48, e-mail: hverbruggen@sporta.be

STICHTING INTEGRATIE GEHANDICAPTEN, Kerkham 1 bus 2, 9070 Destelbergen
tel.: 09/238.31.25, fax: 09/238.31.40, e-mail: info@sig-net.be

TALOME, Limburgstraat 90, 9000 Gent
tel.: 09/224.26.31, fax: 09/225.85.08, e-mail: talome@vakbel.be

TIBETAANS INSTITUUT KARMA, Kruispadstraat 33, 2900 Schoten
tel.: 03/685.09.19, fax: 03/685.09.91, e-mail: tibinst@skynet.be

VAKA - VERENIGING VOOR VREDE EN VERDRAAGZAAMHEID, Breughelstraat 31, 2018 Antwerpen
tel.: 03/281.15.05, fax: 03/218.50.85, e-mail: info@vaka-handinhand.org

VLAAMS INSTITUUT VOOR BIO-ECOLOGISCH BOUWEN EN WONEN (VIBE), Statiestraat 115, 2600 Berchem
tel.: 03/239.74.23, fax: 03/230.91.26, e-mail: info@vibe.be

VLAAMSE DIENST AUTISME, Groot Begijnhof 14, 9040 Sint-Amandsberg
tel.: 09/238.18.18, fax: 09/229.37.03, e-mail: info@autismecentraal.com

VLAAMSE ESPERANTOBOND, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen

tel.: 03/234.34.00, fax: 03/233.54.33, e-mail: esperanto@fel.esperanto.be
VREDE, Filips Van Arteveldestraat 35, 9000 Gent
 tel.: 09/233.46.88, fax: 09/233.56.78, e-mail: vrede@vrede.be
WELZIJSZORG, Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel
 tel.: 02/502.55.75, fax: 02/502.58.09, e-mail: info@welzijnszorg.be
WERELDMEDIATHEEK, Italiëlei 98 A, 2000 Antwerpen
 tel.: 03/225.03.67, fax: 03/225.07.99, e-mail: info@wereldmediatheek.be
ZIJ-KANT, Grasmakkt 105 bus 43, 1000 Brussel
 tel.: 02/552.02.64, fax: 02/552.02.66, e-mail: zij-kant@s-p-a.be

▪ Verenigingen

A. VERMEYLENFONDS, Tolhuislaan 88, 9000 Gent
 tel.: 09/223.02.88, fax: 09/223.72.08, e-mail: info@vermeylenfonds.be
ACLI, Rondpuntlaan 25, 3600 Genk
 tel.: 089/35.74.16, fax: 089/30.31.97, e-mail: acivlaanderen@pandora.be
AMNESTY INTERNATIONAL, Kerkstraat 156, 2060 Antwerpen
 tel.: 03/271.16.16, fax: 03/235.78.12, e-mail: amnesty@aivl.be
ATB DE NATUURVRIENDEN, Provinciestraat 53, 2018 Antwerpen
 tel.: 03/270.02.80, fax: 03/235.51.42, e-mail: atb@natuurvrienden.be
CRM, Seniorenbeveging voor de Middengroepen, Tweekerkenstraat 29, 1000 Brussel
 tel.: 02/238.04.90, fax: 02/238.04.95, e-mail: eric.bradt@kmonet.org
CULTURELE CENTRALE, Hoogstraat 42, 1000 Brussel
 tel.: 02/289.01.70, fax: 02/289.01.89, e-mail: cc@vlaams.abvv.be
CURIEUS, Agoragalerij, Grasmakkt 105 bus 41, 1000 Brussel
 tel.: 02/552.02.86, fax: 02/552.02.89, e-mail: csc.vormingswerk@s-p-a.be
DAVIDSFONDS Hoofdbestuur, Blijde Inkomststraat 79-81, 3000 Leuven
 tel.: 016/31.06.00, fax: 016/31.06.08, e-mail: informatie@davidsfonds.be
EDUCATIEVE VERENIGING VOOR OUDERWERKING IN HET OFFICIEEL ONDERWIJS (EVO), Schoonmeersstraat 26, 9000 Gent
 tel.: 09/222.86.73, fax: 09/242.01.69, e-mail: evo@argo.be
FEDERATIE MAROKKAANSE DEMOCRATISCHE ORGANISATIES (FMDO),
 Bondgenotenstraat 52, 1190 Brussel
 tel.: 02/344.69.22, fax: 02/346.26.82, e-mail: fmdo@chello.be
FEDERATIE VAN MAROKKAANSE VERENIGINGEN (FMV), Quellinstraat 42, 2018
 Antwerpen tel.: 03/204.10.10, fax: 03/239.98.32, e-mail: fmv_paj@hotmail.com
FEDERATIE VAN VLAAMSE SIMILESKRINGEN, Groeneweg 151, 3001 Heverlee
 tel.: 016/23.23.82, fax: 016/23.88.18, e-mail: similes@planetinternet.be
FEDERATIE VAN VLAAMSE VROUWENGROEPEN (FVV), Bennesteeg 2, 9000 Gent
 tel.: 09/223.38.83, fax: 09/224.44.81, e-mail: fvv.nat@pandora.be
FVK-RODENBACHFONDS, Bennesteeg 4, 9000 Gent
 tel.: 09/223.77.42, fax: 09/223.71.87, e-mail: rodenbach.fonds.fvk@pandora.be
GEZINSBOND, Troonstraat 125, 1050 Brussel
 tel.: 02/507.89.42, fax: 02/507.89.49, e-mail: sociaalcultureelwerk@gezinsbond.be
HET VLAAMSE KRUIS, Provinciesteenweg 660, 2530 Boechout
 tel.: 03/226.25.45, fax: 03/226.11.35, e-mail: as@hvk.be
HOLEBIFEDERATIE, Kammerstraat 22, 9000 Gent
 tel.: 09/223.69.29, fax: 09/223.58.21, e-mail: info@holebifederatie.be
HUMANISTISCH VRIJZINNIG VORMINGSWERK (HVV), Lange Leemstraat 57, 2018
 Antwerpen tel.: 03/233.70.32, fax: 03/233.55.13, e-mail: human@pandora.be
INTERNATIONAAL COMITE, Mgr. Broekxplein 6, 3500 Hasselt
 tel.: 011/29.09.25, fax: 011/29.08.36, e-mail: intcomit@yucom.be
KATHOLIEK VORMINGSWERK VAN LANDELIJKE VROUWEN (KVLV), Schapenstraat

34, 3000 Leuven tel.: 016/24.39.99, fax: 016/24.39.09, e-mail: kvlv@kvlv.be
KRISTELIJKE ARBEIDERSVROUWENBEWEGING (KAV), Poststraat 111, 1030 Brussel
tel.: 02/220.30.11, fax: 02/220.30.90, e-mail: kav@kav.be
KRISTELIJKE BEWEGING VAN GEPENSIONEERDEN (KBG), Haachtsesteenweg 579,
1031 Brussel tel.: 02/246.44.37, fax: 02/246.44.42, e-mail: jul.geeroms@kbg.be
KRISTELIJKE WERKNEMERSBEWEGING (KWB), Nationaal Secretariaat, Lakensestraat
76, 1000 Brussel tel.: 02/210.88.11, fax: 02/210.88.00, e-mail: kwb@kwb.be
KVG-VORMING, A. Goemaerelei 66, 2018 Antwerpen
tel.: 03/216.29.90, fax: 03/248.14.42, e-mail: post@kvg.be
LANDELIJKE GILDEN, Minderbroedersstraat 8, 3000 Leuven
tel.: 016/24.21.15, fax: 016/24.21.49, e-mail: daniel_de_klerck@Boerenbond.be
LANDELIJKE VORMINGSDIENST VOOR ZELFSTANDIGEN, Kasteellaan 124/1, 1081
Brussel tel.: 02/426.39.00, fax: 02/426.34.17, e-mail: info@lvz.be
LATIJSN AMERIKAANSE FEDERATIE, Lange Lozanastraat 14, 2018 Antwerpen
tel.: 03/290.01.80, fax: 03/232.32.28, e-mail: la_federatie@pandora.be
LIBERALE BEWEGING VOOR VOLKSONTWIKKELING (LBV), Livornostraat 25, 1050
Brussel tel.: 02/538.59.05, fax: 02/538.20.82, e-mail:
annie_vernimmen@lbv.mut400.be
LIBERALE VROUWEN, Eburonenstraat 33, 1000 Brussel
tel.: 02/280.37.47, fax: 02/230.23.61, e-mail: liberalevrouwen@vt4.net
MARKANT, Spastraat 8/2, 1000 Brussel
tel.: 02/286.93.30, fax: 02/286.93.69, e-mail: info@markantvzw.be
MASEREELFONDS, Kazernestraat 33, 1000 Brussel
tel.: 02/502.38.80, fax: 02/502.41.53, e-mail: brussel@masereelfonds.be
SOCIO-CULTUREEL CENTRUM SVV, Sint-Jansstraat 32-38, 1000 Brussel
tel.: 02/515.04.81, fax: 02/513.06.25, e-mail: svv@socmut.be
UNIE DER TURKS ISLAMITISCHE CULTURELE VERENIGINGEN, Stationsstraat 96, 3582
Beringen tel.: 011/45.38.38, fax: 011/45.38.38, e-mail: turkse_unie@hotmail.com
UNIE VAN TURKSE VERENIGINGEN, Belegstraat 46, 2018 Antwerpen
tel.: 03/289.91.13, fax: 03/289.77.10, e-mail: utvtdb@pandora.be
UNIZO-VORMING, Spastraat 8, 1000 Brussel
tel.: 02/238.05.11, fax: 02/230.93.54, e-mail: unizo-vorming@kmonet.org
VAKANTIEGENOEGENS, Haachtsesteenweg 579, 1030 Brussel tel.: 02/246.36.46, fax:
02/246.36.69, e-mail: michel.vandendriessche@vakantiegenoegens.be
VERENIGING VOOR ECOLOGISCHE LEEF- EN TEELTWIJZE (VELT), Uitbreidingsstraat
392 C, 2600 Berchem tel.: 03/281.74.75, fax: 03/281.74.76, e-mail: info@velt.be
VERBOND VAN SENIOREN, Warmoesstraat 13, 1210 Brussel
tel.: 02/218.27.19, fax: 02/219.98.43, e-mail: vvs@belgacom.net
VERBOND VOS, Hemelstraat 25-29, 2018 Antwerpen
tel.: 03/213.35.85, fax: 03/213.35.86, e-mail: verbond.vos@pandora.be
VERENIGING VOOR ONTWIKKELING EN EMANCIPATIE VAN MOSLIMS (VOEM),
Duinstraat 152, 2060 Antwerpen tel.: 03/272.35.07, fax: 03/272.35.07, e-mail:
voem.vzw@village.uunet.be
VLAAMS VERBOND VAN GEPENSIONEERDEN (VVVG), Carnotstraat 47 bus 1, 2060
Antwerpen tel.: 03/233.50.72, fax: 03/233.22.11, e-mail: senior.vvvg@skynet.be
VLAAMSE CONFEDERATIE VAN OUDERS EN OUDERVERENIGINGEN (VCOV),
Interleuvenlaan 15 A, 3001 Heverlee tel.: 016/38.81.00, fax: 016/40.86.70, e-mail:
info@vcov.be
VLAAMSE FEDERATIE SOCIALISTISCHE GEPENSIONEERDEN (VFSG), Sint-Jansstraat
32-38, 1000 Brussel tel.: 02/515.04.96, fax: 02/514.22.05, e-mail: vfsg@socmut.be
VLAAMSE FEDERATIE VAN GEHANDICAPTEN (VFG), Sint-Jansstraat 32-38, 1000
Brussel tel.: 02/515.02.61, fax: 02/511.50.76, e-mail: vfg@socmut.be
VLAAMSE VOLKSBEWEGING (VVB), Passendalestraat 1 A, 2600 Berchem
tel.: 03/366.18.50, fax: 03/366.60.45, e-mail: secretariaat@vvb.org
VORMINGSWERK VOOR WEDUWEN, Vestingstraat 69 bus 12, 8310 Assebroek-Brugge

tel.: 050/37.04.58, fax: 050/37.04.58, e-mail: vvw@belgacom.net
VTB-VAB vzw, Osystraat 35, 2060 Antwerpen
tel.: 03/224.10.52, fax: 03/224.10.56, e-mail: ingrid.desmet@vtb.be
WILLEMSFONDS, Ham 133, 9000 Gent
tel.: 09/224.10.75, fax: 09/233.10.65, e-mail: willemsfonds.nationaal@pi.be
ZIEKENZORG CM, Haachtsesteenweg 579, 1031 Brussel
tel.: 02/246.47.70, fax: 02/246.47.79, e-mail: koenraad.kuylen@cm.be

6.10 LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

EVC	Eerder of elders verworven competenties
DAC	Derde Arbeidscircuit
FWSCW	Federatie van Werkgevers van Sociaal-Cultureel Werk
KMO	Kleine en Middelgrote Onderneming
RISO	Regionale Instituten voor de Samenlevingsopbouw
SABAM	Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SoCiuS	Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Werk
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord
VLOR	Vlaams Onderwijsraad